

DABAS PIEMINEKĻA
AIZSARGĀJAMO DENDROLOGISKO STĀDĪJUMU

CĒRES PARKS

(daļu – kad.apz. Nr. 90440050121,
90440050165, 90440050118)

Rekonstrukcijas projekts

Pasūtītājs: Tukuma novada pašvaldība

Izpildītājs: SIA LABIE KOKI projekti
ainavu arhitekta Lauma Garkalne
ainavu arhitekta Anna Karlsone

Rekonstrukcijas projekta izstrādē iesaistītie eksperti:

Lauma Garkalne, ainavu arhitekte (sērija PD A, Nr. 0166); arhitektūras maģistra grāds ainavu arhitektūrā (sērija MD C, Nr. 0158);

Anna Karlsona, ainavu arhitekte (sērija PD E, Nr. 5038);

Maija Medne, Latvijā kvalificēta arboriste – kokkope (apliecības sērija KAB Nr. 068981), bioloģe, LR sertificēta sugu un biotopu jomas eksperte (sertifikāta Nr. 102), Latvijas Dendrologu biedrības sertificēta dendroloģe (sertifikāta Nr. 011);

Daiga Strēle, Latvijā kvalificēta dārzniece (apliecības sērija KAB Nr. 078039), Eiropas Arboristu Padomes (EAC) sertificēta arboriste (sertifikāta Nr. ID 004737).

Saturs

Ievads.....	5
1. Normatīvo aktu apskats.....	6
1.1. Vietējās pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti un saistošie noteikumi	6
1.2. Ministru kabineta noteikumi	8
1.3. Latvijas Republikas likumi	10
1.4. Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās prasības	12
2. Teritorijas apraksts	14
2.1. Novietojums un fiziski ģeogrāfiskais raksturojums	14
2.2. Zemes vienību raksturojums un piederība	14
2.3. Vēsturiskā attīstība	15
3. Teritorijas novērtējums	18
3.1. Dendroloģisko stādījumu raksturojums.....	18
3.2. Ainavas analīze.....	20
3.3. Esošo infrastruktūras objektu un labiekārtojuma novērtējums.....	21
3.4. Kultūrvēstures telpas un kultūrvēsturisko objektu novērtējums.....	22
3.5. Esošo apstādījumu novērtējums.....	23
3.6. Dabas vērtību raksturojums.....	24
4. Teritorijas labiekārtojuma un apsaimniekošanas priekšlikums	26
4.1. Teritorijas funkcionālais zonējums	26
4.2. Labiekārtojuma priekšlikums	26
4.3. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un apsaimniekošanas nosacījumi	29
4.4. Dendroloģisko stādījumu apsaimniekošanas nosacījumi	31
4.5. Zemsedzes kopšana	32
4.6. Jaunu stādījumu ierīkošana	32
4.7. Kopšanas darbu apraksts	34
5. Rekomendācijas rekonstrukcijas projekta ieviešanai dabā.....	36
Bibliogrāfija.....	37
Attēlu saraksts	40
Pielikumi	41

levads

Valsts nozīmes dabas pieminekļa – dendroloģisko stādījumu “Cēres parks” rekonstrukcijas projekts sagatavots, pamatojoties uz 2021. gada 4. jūnijā noslēgto līgumu starp Kandavas novada domi* un SIA “LABIE KOKI projekti”. Rekonstrukcijas projekts izstrādāts pašvaldības īpašumā esošiem zemes gabaliem ar kadastra apzīmējumu Nr. 90440050121, 90440050165, 90440050118, koku novērtējums veikts visai teritorijai (sk. pielikumu Nr.2).

Rekonstrukcijas projektam par pamatu ņemts 2017.-2018. gada SIA “LABIE KOKI eksperti” izstrādātais projekts *Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu “Cēres parks” novērtējums*.

Rekonstrukcijas projekts sastāv no 5 nodaļām, kas ietver 15 attēlus un 3 tabulas.

Pirmajā nodaļā apskatīti normatīvie akti, kas nosaka stādījumu aizsardzības statusu un regulē to darbību. Otrajā nodaļā raksturota teritorijas atrašanās vieta, vēsturiskā attīstība un zemes vienību piederība. Trešajā nodaļā analizētas dendroloģisko stādījumu ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, dots dendroloģisko un dabas vērtību raksturojums un novērtējums, apskatīts esošais labiekārtojums un infrastruktūras objekti. Ceturtajā nodaļā aprakstīti teritorijas apsaimniekošanas pasākumi - labiekārtojuma priekšlikums, funkcionālais zonējums, dabas vērtību apsaimniekošana, skatu veidošana, jaunu stādījumu ierīkošana. Piektajā nodaļā dotas rekomendācijas rekonstrukcijas projekta ieviešanai dabā.

Rekonstrukcijas projekts sagatavots uz 41 lapas un tam ir 2 pielikumi:

Pielikums Nr. 1. Ekspertes Maijas Mednes atzinums Nr. MM102/06 uz 8 lapām ar 3 pielikumiem;

Pielikums Nr. 2. Koku novērtējums uz 23 lapām.

Pielikums Nr. 3. Grafiskā daļa (skatīt kā atsevišķu sējumu) uz 21 lapas.

*Tukuma novada pašvaldība atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 6.punktam ir novadā iekļautās bijušās pašvaldības – Kandavas novada domes institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmēja.

1. Normatīvo aktu apskats

Šajā nodaļā apskatīti normatīvie akti, kas ietekmē projekta teritorijas attīstību - Latvijas Republikas likumi, Ministru kabineta noteikumi, pašvaldības saistošie noteikumi, kā arī valsts mēroga stratēģijas, kas ietekmē kopējās plānošanas prioritātes.

1.1. Vietējās pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti un saistošie noteikumi

1.1.1. Kandavas novada ilgtermiņa attīstības stratēģija 2014.-2033. gadam

Attīstības stratēģijā iezīmēta novada vīzija, kur tiek nodrošināta ilgtspējīga attīstība, rūpējoties par Kandavas pilsētas un novadā ietilpstošo pagastu cilvēkresursu, sociālo, tehnisko infrastruktūru un dabas vides attīstību, saglabājot esošās vērtības un radot priekšnosacījumus jaunām izaugsmes iespējām nākamajām paaudzēm. Viens no stratēģiskajiem mērķiem ir *“pieejams, sasniedzams un videi draudzīgs novads”*. Ilgtermiņa attīstības prioritāšu sarakstā ir novada tēla popularizēšana un tūrisma uzņēmējdarbības vides uzlabošana. Kandavas novads Latvijas un Eiropas līmenī pozicionējams kā tūrisma centrs.

Nemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos, kā arī apzinoties jaunatnes (iedzīvotāju grupa vecumā no 13-25 gadiem) lomu novada ilgtermiņa attīstībā, Cēres parkam saistoša ir novada izvirzītā prioritāte - sadarbības veicināšana ar jauniešiem, atbalstot gan dažādus projektus (ielu vingrošanas laukumu izveide, neformālā brīvdabas kino organizēšana un tml.), gan arī stiprinot jauniešu piederības sajūtu savas novadam.

Telpiskās attīstības perspektīvā uzsvērts, ka liela nozīme teritorijas ainavas telpiskās struktūras veidošanā bija muižām, kas radīja ap sevi noteiktu ietekmju laukus - dažādas saimnieciskās ēkas, parkus, alejas, pusmuižas un citus objektus.

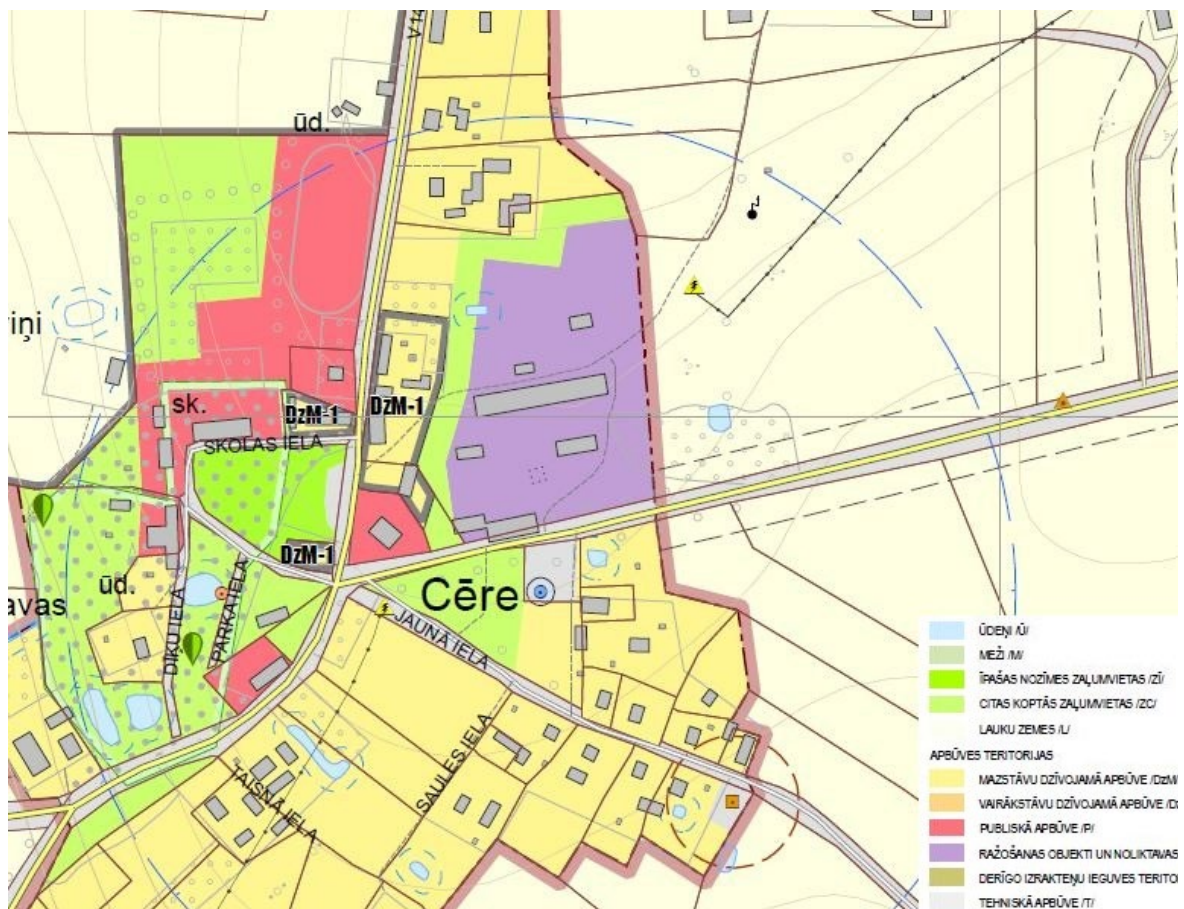
Pašvaldības attīstības uzstādījums jeb ikdienas darba pamats arī turpmāk būs saglabāt un kopt novada kultūrvēsturiskās īpatnības, to daudzveidību, tajā skaitā novadā ietilpstošo pagastu identitāti [10].

1.1.2. Kandavas novada teritorijas plānojums 2011. – 2023. gadam

Teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, ietverts funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi.

Kandavas novada teritorijas plānojumā 2011. - 2023. gadam Cēres parks ir attēlots kā īpaši aizsargājama dabas teritorija un aizsargājami dendroloģiski stādījumi. Cēres parka teritorijā ir konstatēti arī divi aizsargājami koki – parastais osis un Eiropas dižskābardis. Cēres ciema teritorijas plānotās izmantošanas shēmā lielākā Cēres parka daļa definēta kā īpašas nozīmes zaļumvieta, kur apbūve nav primārais izmantošanas veids. Īpašas nozīmes zaļumvietas (ZĪ) ir stādījumi ar īpašu kultūrvēsturisku nozīmi un specifiskām funkcijām, kā arī ar lielu ekoloģisko, estētisko un rekreācijas nozīmi.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos, kas nosaka prasības novada teritorijas izmantošanai un apbūvei, noteiktas prasības īpašas nozīmes zaļumvietu (arī Cēres parka) atļautai izmantošanai [9].

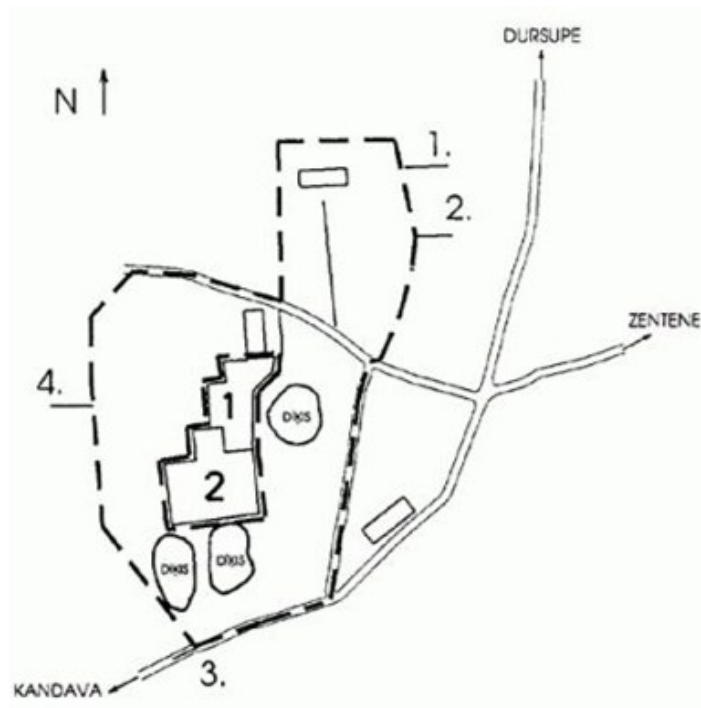

1.Attēls. Kandavas novada teritorijas plānojums. Cēres ciema teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”

1.2. Ministru kabineta noteikumi

1.2.1. Ministru kabineta 2001. gada 20. marta noteikumi Nr. 131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem"

Noteikumi nosaka 89 šādus dabas pieminekļus – aizsargājamus dendroloģiskos stādījumus. Ar šiem noteikumiem Cēres parkam piešķirts dabas pieminekļa un aizsargājamo dendroloģisko stādījumu statuss. Šo noteikumu 76. pielikumā pievienota Cēres parka shēma un robežu apraksts (sk. attēlu Nr.2 un tabulu Nr.1) [11].

2.Attēls. Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" shēma.

N.p.k.	Robežposmu numurs pēc plāna	Pa kādiem plāna situācijas elementiem robeža noteikta
Kandavas novads, Cēres pagasts.		
1.	1–2	Uz dienvidiem gar saimniecības "Galdnieki" zemi
2.	2–3	Uz dienvidiem pa pašvaldības zemi gar pļavu, tālāk pa ceļu gar ēkām un uz dienvidrietumiem pa ceļu Dursupe–Kandava līdz saimniecības "Cēre" zemei
3.	3-4	Uz ziemeļrietumiem un ziemeļiem gar saimniecības "Cēre" laukiem
4.	4-1	Pa pašvaldības zemi uz ziemeļiem gar liepu rindu, šķūnīšiem un uz austrumiem gar izmēģinājumu lauciņu sētu līdz sākumpunktam Parka vidū: 1 – saimniecības "Pienotava" zeme 2 – saimniecības "Alejas" zeme

1. Tabula. Cēres parka robežu apraksts [11].

1.2.2. Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu"

Šajos noteikumos definētas īpaši aizsargājamās sugas (sugu saraksts pievienots noteikumu 1.pielikumā) un ierobežoti izmantojamās īpaši aizsargājamās sugas [12].

1.2.3. Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

Noteikumi nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) vispārējo aizsardzības un izmantošanas kārtību, tajā skaitā pieļaujamos un aizliegtos darbību veidus aizsargājamās teritorijās, kā arī aizsargājamo teritoriju apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu un tās izveidošanas un lietošanas kārtību.

Noteikumi paredz dendroloģisko stādījumu apsaimniekošanas nosacījumus un aizsargājamās teritorijās aizliegtās darbības ar konkrētiem izņēmumiem:

- nosaka, ka aizsargājami dendroloģiskie stādījumi ir izņēmums, un tajos drīkst izmantot citzemju sugas meža atjaunošanā un ieaudzēšanā.

Noteikumu 8. nodaļā atrunāts, kādas darbības ir aizliegtas dabas pieminekļa teritorijā:

- veikt darbības, kuru dēļ tiek bojāts vai iznīcināts dabas piemineklis vai mazināta tā dabiskā estētiskā, ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība;
- iegūt derīgos izrakteņus, izņemot pazemes ūdens ieguvi personiskām vajadzībām;
- aizliegts: mainīt zemes lietošanas kategoriju, izņemot zemes lietošanas kategorijas maiņu aizsargājamajos dendroloģiskajos stādījumos saskaņā ar normatīvajiem aktiem par parku ierīkošanu un apsaimniekošanu;
- aizliegts kurināt ugunsgrākus ārpus speciāli ierīkotām vietām.

Noteikumu 8.3. apakšnodaļa (48., 49., 50., 51. punkts) nosaka, ka pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas atļauts:

- bīstamos kokus atļauts nocirst (novākt), ja nav citu iespēju novērst bīstamu situāciju (piemēram, apzāgēt zarus, izveidot atbalstus, izvietot norobežojošas barjeras un braukšanas ātrumu ierobežojošas zīmes);
- koku ciršana un dendroloģisko stādījumu atjaunošana atļauta saskaņā ar aizsargājamo dendroloģisko stādījumu rekonstrukcijas projektu;
- aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijā pieļaujama infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve vai atjaunošana, kā arī ēku rekonstrukcija [8].

1.2.4. Ministru kabineta 2012. gada 2.maija noteikumi Nr. 309. "Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža"

Noteikumi nosaka kārtību koku ciršanai ārpus meža, metodiku zaudējumu aprēķināšanai par koku ciršanu pilsētas un ciema teritorijā, kā arī gadījumus, kad zaudējumu atlīdzība netiek noteikta [13].

1.2.5. Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumi Nr.350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu"

Noteikumi nosaka īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu, kā arī īpaši aizsargājamus mežu, krūmāju un purvu biotopus raksturojošās pazīmes [17].

1.2.6. Ministru kabineta 2013.gada 5.marta noteikumi Nr.123 "Noteikumi par parku un mežaparku izveidošanu mežā un to apsaimniekošanu"

Noteikumi nosaka kārtību, kādā mežā izveidojami parki un mežaparki, parku un mežaparku apsaimniekošanas pamatprincipus, kārtību, kādā piešķirama un aprēķināma kompensācija par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem mežaparkos, gadījumus, kad uz mežaparku neattiecas koku ciršanas, meža reproduktīvā materiāla, meža atjaunošanas un ieaudzēšanas noteikumi [14].

1.3. Latvijas Republikas likumi

1.3.1. Likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"

Likums definē īpaši aizsargājamo dabas teritoriju sistēmas pamatprincipus, to veidošanas kārtību un pastāvēšanas nodrošinājumu, pārvaldes, stāvokļa kontroles un uzskaites kārtību, kā arī valsts, starptautisko, reģionālo un privāto interešu savienojamību īpaši aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanā, saglabāšanā, uzturēšanā un aizsardzībā.

Likuma 6. pants nosaka, ka "dabas pieminekļi ir atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājamie koki, dendroloģiskie stādījumi, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība".

Likums nosaka vispārīgus apsaimniekošanas noteikumus. 26. pants par aizsargājamās teritorijas apsaimniekošanas organizēšanu nosaka, ka „nepieciešamo saimniecisko pasākumu veikšanai aizsargājamās teritorijās likumā noteiktajā kārtībā var izveidot biedrības un nodibinājumus. Vietējās pašvaldības var finansēt un veikt savā administratīvajā teritorijā esošo aizsargājamo teritoriju apsaimniekošanu. Biedrības,

nodibinājumi un pašvaldības par plānotajiem apsaimniekošanas pasākumiem informē Dabas aizsardzības pārvaldi” [23].

1.3.2. Aizsargjoslu likums

Likuma mērķis ir noteikt aizsargjoslu veidus un to funkcijas, aizsargjoslu izveidošanas, grozīšanas un likvidēšanas pamatprincipus, aizsargjoslu uzturēšanas un stāvokļa kontroles kārtību un saimnieciskās darbības aprobežojumus aizsargjoslās [7].

1.3.3. Sugu un biotopu aizsardzības likums

Likuma mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu Latvijā, saglabājot Latvijai raksturīgo faunu, floru un biotopus, regulēt sugu un biotopu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, veicināt populāciju un biotopu saglabāšanu atbilstoši ekonomiskajiem un sociālajiem priekšnoteikumiem, kultūrvēsturiskajām tradīcijām, kā arī regulēt īpaši aizsargājamo sugu un biotopu noteikšanas kārtību. Likums definē valsts pārvaldes un institūciju kompetenci, zemes īpašnieku un pastāvīgo lietotāju pienākumus un tiesības sugu un biotopu aizsardzībā, nosaka nepieciešamību veikt sugu un biotopu monitoringu [27].

1.3.4. Vides aizsardzības likums

Likuma mērķis ir veicināt ilgtspējīgu attīstību vides aizsardzības jomā, kā arī radīt un nodrošināt efektīvu vides aizsardzības sistēmu. Tās uzdevumi ir saglabāt, aizsargāt un uzlabot vides kvalitāti, saglabāt bioloģisko daudzveidību, veicināt dabas resursu un enerģijas ilgtspējīgu izmantošanu, nodrošināt sabiedrības līdzdalību ar vides aizsardzību saistītu lēmumu pieņemšanā, kā arī nodrošināt sabiedrībai iespēju brīvi saņemt vides informāciju. Likums piemērojams saistībā ar kontroli vides aizsardzības jomā un resursu izmantošanu, iedzīvotāju tiesībām un pienākumiem vides aizsardzības jomā [29].

1.3.5. Teritorijas attīstības plānošanas likums

Likuma mērķis ir panākt, lai teritorijas attīstība tiek plānota, paaugstinot dzīves vides kvalitāti, ilgtspējīgi, efektīvi un racionāli izmantojot teritoriju un citus resursus, kā arī mērķtiecīgi un līdzsvaroti attīstot ekonomiku. Teritorijas plānošanas viens no uzdevumiem ir saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti [28].

1.3.6. Likums "Par pašvaldībām"

Pamatojoties uz šo likumu vietējā pašvaldība pieņem saistošos noteikumus [24].

1.4. Starptautiskās saistības un Eiropas Savienības noteiktās prasības

1.4.1. Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīva 92/43/EEK par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību

Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanos, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. Direktīva paredz, ka katrai dalībvalstij ir jāizveido aizsargājamo dabas teritoriju tīkls (saukts par NATURA 2000), kas nodrošinātu direktīvu pielikumos minēto sugu un biotopu adekvātu aizsardzību un saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības stāvokli dabiskās izplatības areālā. Ja dendroloģiskais stādījums ir nozīmīgs kādas sugas dzīvotnes aizsardzībai, to var rosināt noteikt kā Natura 2000 teritoriju [21].

1.4.2. Likums "Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību"

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta konvencija par bioloģisko daudzveidību Latvijā. Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana [19].

1.4.3. Likums "Par 1979. gada Bernes Konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu"

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta konvencija par dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu Latvijā. Konvencijas mērķi ir aizsargāt savvaļas floru un faunu un to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, un arī veicināt šādu sadarbību [18].

1.4.4. Likums "Par Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību"

Ar šo likumu tiek pieņemta un apstiprināta 1972. gada Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību. Konvencijā tiek skaidroti jēdzieni "kultūras mantojums" un "dabas mantojums", kā arī skaidrota nepieciešamība aizsargāt unikālas kultūras un dabas vērtības [26].

1.4.5. Likums "Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem"

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas 1998. gada 25.jūnija Orhūsas konvencija par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem Latvijā. Tas ir jauna veida starptautisks līgums, kurš sasaista vides tiesības ar cilvēka tiesībām. Orhūsas konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs [20].

1.4.6. Likums "Par Eiropas ainavu konvenciju"

Ar šo likumu tika pieņemta un apstiprināta Eiropas ainavu konvencija. Konvencijas mērķi ir veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā. Konvencija attiecas uz visām pušu teritorijām un ietver dabiskās, kā arī lauku, urbānās un piepilsētu teritorijas. Tā ietver sauszemes un jūras teritorijas, un iekšējos ūdeņus. Tā attiecas uz ainavām, kuras var uzskatīt par izcilām, tāpat kā uz ikdienišķām vai degradētām ainavām. Latvijā ir izstrādāts un 2007.gada 29.martā Saeimā pieņemts Likums par Eiropas ainavu konvenciju, ar kuru tā tiek pieņemta un apstiprināta [22].

1.4.7. Eiropas Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīva 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību

Direktīva attiecas uz visu savvaļas putnu sugu aizsardzību, kas sastopamas dalībvalstu teritorijā. Direktīva nosaka šo sugu aizsardzību, apsaimniekošanu un uzraudzību, un to izmantošanas normas. Direktīva attiecas uz putniem, putnu olām, putnu ligzdām un putnu dzīvotnēm. Dalībvalstīm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai uzturētu šo sugu populācijas tādā līmenī, kas, pirmkārt, atbilst ekoloģijas, zinātnes un kultūras prasībām, tajā pašā laikā ņemot vērā saimnieciskās un rekreatīvās prasības, vai, lai tuvinātu šo sugu populācijas minētajam līmenim. Dalībvalstīm jāveic nepieciešamie pasākumi, lai pietiekamā mērā saglabātu, uzturētu vai atjaunotu visu šo putnu sugu dzīvotņu daudzveidību un teritoriju. Dendroloģiskajos stādījumos dažādi koku ciršanas vai kopšanas, kā arī dažādi infrastruktūras izveides projekti būtu jāveic ārpus putnu ligzdošanas laika, samazinot negatīvo ietekmi uz putnu sugām [25].

2. Teritorijas apraksts

Šajā nodaļā aprakstīts Cēres parka novietojums un fiziski ģeogrāfiskais raksturojums, norādītas rekonstrukcijas projektā ietvertās zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem, kā arī apskatīta projekta teritorijas vēsturiskā attīstība.

2.1. Novietojums un fiziski ģeogrāfiskais raksturojums

Cēres parks atrodas Kurzemes austrumu daļā, Tukuma novadā, Cēres pagastā, Cēres ciemā. Kopējā parka platība 3,8 ha.

Pagasta reljefs ir daudzveidīgs, jo teritorijā ietilpst divu ģeomorfoloģisko rajonu daļas - Ziemeļkursas un Austrumkursas augstiene. Cēres apkaimē ir viena no augstākajām augstienes vietām, kur zemes virsmas atzīme sasniedz ~100m vjl. Reljefu veido smilšaini, mālaini un morēnas nogulumi [9].

Cēres pagasta teritorijā klimats raksturojams kā mēreni vēss un vidēji mitrs. Klimatu zināmā mērā ietekmē Ziemeļkursas un Austrumkursas augstienes atšķirīgais novada reljefs. Gada vidējā temperatūra svārstās no 5,5°C līdz 8°C. Nokrišņu daudzums sasniedz 600 – 750 mm gadā, visvairāk nokrišņu izkrīt gada siltajā periodā. Cēres apkaime raksturojas ar nepastāvīgu sniega segu un biežiem atkušņiem [9].

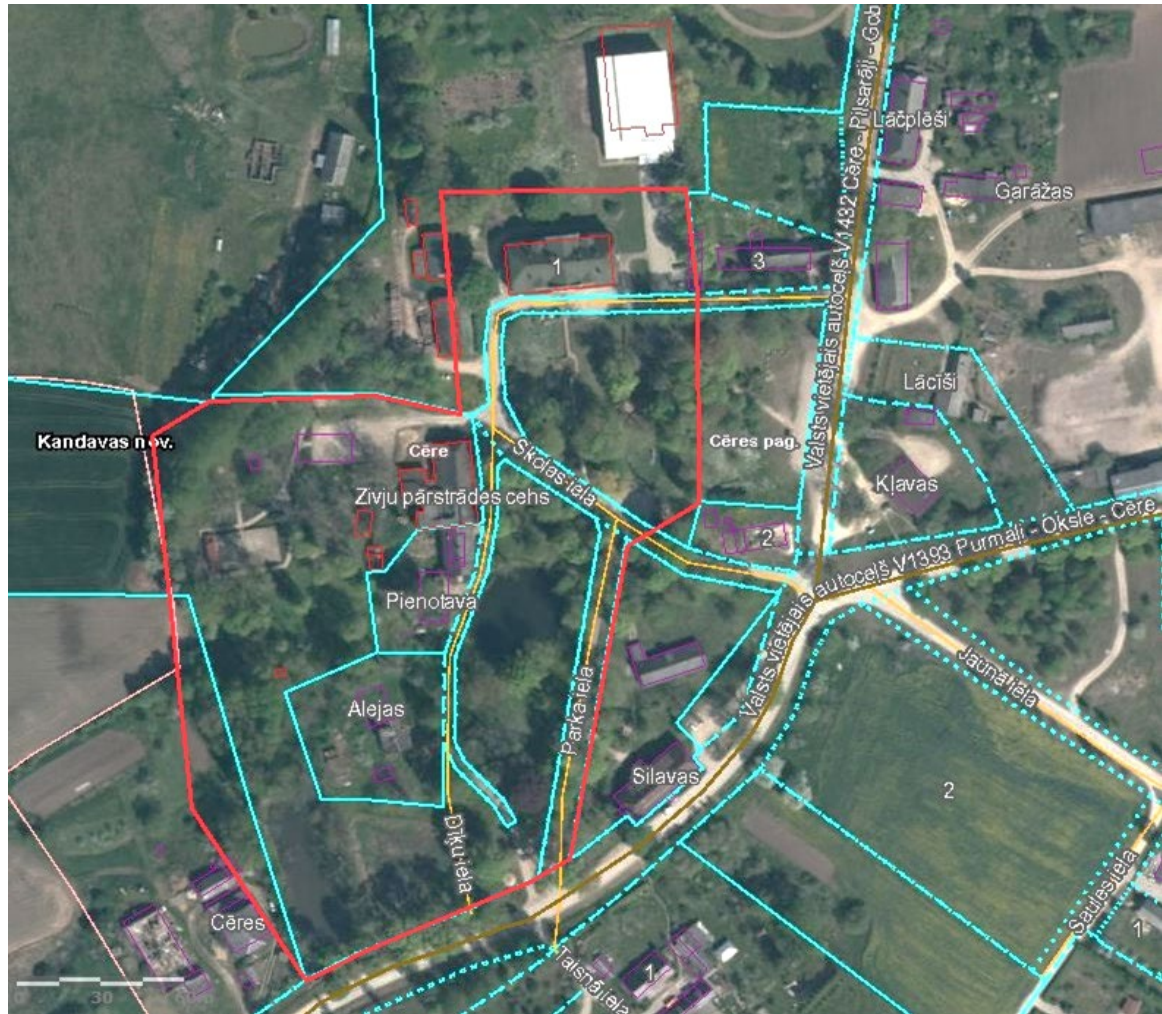
Tukuma novada teritorija atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Aktīvās ūdens apmaiņas (saldūdens) zonā biezums ir ap 350 m. Kvartāra nogulumi sastopami praktiski visā novada teritorijā un to biezums mainās no 0,5 līdz 60 m [9].

2.2. Zemes vienību raksturojums un piederība

Aizsargājamos dendroloģiskos stādījumus "Cēres parks" veido šādas zemes vienības:

- kad. apz. Nr.: 90440050121, 90440050165 un 90440050118 pieder pašvaldībai;
- "Pienotava" kad. apz. Nr. 90440050122 pieder fiziskai personai;
- "Alejas" kad. apz. Nr. 90440050123, jaukta statusa kopīpašums [31].

Rekonstrukcijas projekts izstrādāts pašvaldības īpašumā esošiem zemes gabaliem ar kadastra apzīmējumu Nr. 90440050121, 90440050165, 90440050118, koku novērtējums veikts visai teritorijai (sk. pielikumu Nr.2).

3.Attēls. Dendroloģiskos stādījumus veidojošās zemes vienības. Stādījumu robeža attēlota ar sarkanu līniju.

Dendroloģisko stādījumu robežas noteiktas un aprakstītas 2001. gada 20. marta Ministru kabineta noteikumu Nr.131 pielikumā Nr. 76 [11]. Šajā normatīvā arī dota dendroloģisko stādījumu “Cēres parks” nosacīta shēma (sk. attēlu Nr.2. un tabulu Nr.1). Projektā ietvertās stādījumu teritorijas robežas tikai daļēji sakrīt ar zemes gabalu kadastrālajām robežām (sk. attēlu Nr.3).

2.3. Vēsturiskā attīstība

Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijas Latvijā izveidotas 2001. gadā, kopskaitā 89 vienības. Lielākoties tās ir kādreizējo muižas parku teritorijas, kur savulaik stādītas retas koku un krūmu sugas, kā arī mērķtiecīgi veidoti un kopti apstādījumi. Dendroloģisko stādījumu nosaukumi vairums gadījumu nes kādreizējās muižas vārdu. Arī aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi “Cēres parks” izveidoti kādreizējās Cēres muižas parka teritorijā. Līdzīgi kā citviet Latvijā, tie ir piedzīvojuši strukturālas pārmaiņas kopš to izveidošanas brīža.

2.3.1. Cēres muižas vēsture

Cēres muiža izveidota 1352. gadā no senā Rīgas Heinriha lēņa. Muiža piederējusi fon Altenboku dzimtai laika posmā no 1492. - 1658. gadam, pēc tam tā laika gaitā pārgājusi fon Funku, fon Rapu, fon Šilingu, Heikingu un fon Hānu dzimtu īpašumos. Pēdējie muižas īpašnieki bija fon Kniges laika posmā no 1883. līdz 1920. gadam [34].

19. gadsimta 60. gados veikta Cēres muižas klasicisma stilā celtās divstāvu kungu mājas pārbūve. Kungu mājas modernizācijas projektu realizējis Kurzemes arhitekts Teodors Zeilers.

1921. gadā kungu māju piešķīra Cēres pagastam skolas vajadzībām, un tajā atradās Cēres skola. Ēkas pārbūve vēlreiz veikta 1940. un 1941. gadā par pagasta līdzekļiem [34].

20. gadsimta sākumā muižai piederēja 1022 ha zemes, divas pusmuižas (Baltklāvu un Liliju piemuižas), krogs un 19 zemnieku mājas. Muižā bijis krogs, pienotava, siernīca, vējdzirnavas un darvas dedzinātava. 1919. gada sākumā kungu mājā darbojās Cēres pagasta izpildkomiteja. Barons fon Knige bija aizbēdzis, lai izvairītos no aresta. Vēlāk kungu māja stāvēja tukša. 1920. gadā muižas zemi nacionalizēja un agrārreformas laikā to sadalīja jaunsaimniecībās. Muižas centrā atradās arī pasts un telefona centrāle, Cēres piensaimnieku sabiedrība "Spēks" un Mazsaimnieku veicināšanas kooperatīvs "Palīgs". Darbojās arī Lauksaimniecības sabiedrība, Cēres patērētāju sabiedrība, Cēres Savstarpējās apdrošināšanas biedrība, Latvijas Kultūras veicināšanas biedrības Cēres nodaļa, tāpat aizsargu pulka nodaļa, mazpulks un aizsardžu pulciņš. No 1944. gada rudens līdz kara beigām bijušajā kungu mājā atradies vācu kara hospitālis. Šobrīd Cēres muižas kungu mājā darbojas Cēres pamatskola. Skolā iekārtots arī neliels muzejs [34].

Liecības par muižas apkārtni un parku 20.gs. sākumā sniedz vēsturiskās fotogrāfijas, kur pārsvarā redzama muižas ēkas ieejas fasāde, iebraucamais ceļš. Pēc 1921. gada skolas priekšā ir liela zāliena lauce ar iemītu taciņu līdz skolas ieejas durvīm, zālienu izmanto skolēni bumbas spēlei. Zāliena lauces malās simetriski skolas ieejai abās pusēs aug divi lieli koki. Plaša, izsauļota lauce visticamāk saglabājusies no muižas laikiem. Vienā no fotogrāfijām fiksēta arī ēkas ziemeļu fasāde ar skatu uz dārzu (sk. attēlu Nr.5).

20. gs. otrā pusē pēc ēkas pārbūves visticamāk izbūvēts arī betona plākšņu celiņš ar baseinu lauces centrā, kas nav bijis raksturīgs muižas laika plānojumam (sk. attēlu Nr.9). Vēlāk celiņš atjaunots ar skolēnu palīdzību, baseina vietā šobrīd ierīkoti apstādījumi.

4.Attēls.Cēres muižas ēka 20.gs.sāk.

5.Attēls. Cēres muižas ēka 20.gs.sāk.

6.Attēls.Muižas ēkā ierīkota Cēres pamatskola 192-.g.

7.Attēls. Muižas ēkā ierīkota Cēres pamatskola 192-.g.

8.Attēls. Kungu māja no iebrauktuves puses 20.gs.sāk.

9.Attēls.Muižas ēka pēc 1942.g. pārbūves

10.Attēls. Cēres pamatskola mūsdienās

11.Attēls. Cēres pamatskola 2021.gada rudenī

3. Teritorijas novērtējums

Nodaļā aprakstītas un analizētas dendroloģisko stādījumu "Cēre parks" ainaviskās un kultūrvēsturiskās vērtības, dots dendroloģisko stādījumu raksturojums, izmantojot SIA *Labie koki eksperti* 2017. gadā veikto koku inventarizāciju un vērtējumu.

Dabas vērtības analizētas, balstoties uz ekspertes Maija Mednes izstrādāto atzinumu Nr. MM102/06 (sk. pielikumu Nr.1), apsekojot teritoriju 2017. gada 30. septembrī.

Dendroloģisko stādījumu ainava vērtēta pēc vizuāli estētiskajiem kritērijiem, analizējot ainavas kvalitāti, pieejamību un saskatāmību. Ainavas novērtējumā aprakstīta teritorijas pašreizējā un perspektīvā izmantošana, kā arī vēlamā rīcība ainavas estētiskās kvalitātes uzlabošanai. Ainavas telpiskā analīze veikta, apzinot ainaviski vērtīgās teritorijas, nozīmīgos skatu punktus un virzienus, ainavas mezglu punktus, orientierus, šķēršļus un problēmu zonas kontekstā ar apkārtējo vidi.

Stādījumu novērtējums kalpo par pamatojumu dendroloģisko stādījumu iekļaušanai, paplašināšanai vai izslēgšanai no valsts nozīmes īpaši aizsargājamo dendroloģisko stādījumu kategorijas.

3.1. Dendroloģisko stādījumu raksturojums

Koku inventarizāciju Cēres parkā veicis uzņēmums SIA *Labie Koki eksperti* 2017. gada 9. oktobrī. Kopā novērtēti 53 koki un 9 koku grupas (75 gab.). Koki numurēti dabā ar plastikāta numuriem pēc vienotas sistēmas, numerācija atspoguļota novērtējuma plānā un tabulās. Koku stāvoklis vērtēts, nosakot vitalitāti, fizisko stāvokli, piešķirot noteiktu vērtības krāsu, un apskatāms pielikumā "Koku novērtējuma tabula". Novērtējuma rezultāti apkopoti un apskatāmi A4 formāta sējumā, kā arī pieejami elektroniskā formātā, (koku novērtējuma tabulas un plānus sk. pielikumā Nr.2).

Apsekotajā teritorijā novērtētas 18 dažādas koku sugas:

- *Acer platanoides* (parastā kļava).....1 grupa
- *Acer pseudoplatanus* (kalnu kļava).....14 gab. un 6 grupas
- *Acer pseudoplatanus 'Purpurascens'* (kalnu kļava 'Purpurascens').....14 gab.
- *Aesculus hippocastanum* (parastā zirgkastaņa).....1 gab.
- *Carpinus betulus* (parastais skābardis).....1 gab.
- *Fagus sylvatica* (Eiropas dižskābardis).....3 gab.
- *Fagus sylvatica 'Purpurea'* (Eiropas dižskābardis).....1 gab.
- *Fraxinus excelsior* (parastais osis).....2 gab.
- *Juglans cinerea* (pelēkais riekstkoks).....1 gab.
- *Juglans mandshurica* (Mandžūrijas riekstkoks).....1 gab.
- *Juglans nigra* (melns riekstkoks).....1 gab.
- *Laburnum alpinum* (Alpu zeltlietus).....1 gab.

- *Quercus rubra* (sarkanais ozols).....1 gab. un 1 grupa
- *Quercus petraea* (klinšu ozols).....2 gab.
- *Salix alba* 'Vitellina' (baltais vītols 'Vitellina').....1 gab.
- *Salix fragilis* 'Bullata' (trauslais vītols 'Bullata').....1 gab.
- *Salix x sepulcralis* (nokarenais zeltzaru vītols).....2 gab.
- *Tilia x europaea* (Holande liepa).....5 gab. un 2 grupas.

Vidējais koku fiziskā stāvokļa novērtējums objektā ir 6,37 no 10.

Teritorijā konstatēti:

- **Ļoti vērtīgi un izcili koki** – 43 gab., kuru vainagi plānā ir atzīmēti ar sarkanu un violetu krāsu, ir noteikti saglabājami;
- **Vērtīgi koki** – 19 gab., kuriem vainagi plānā ir atzīmēti ar zaļu krāsu, iespēju robežās ir saglabājami;
- **Aizsargājami valsts nozīmes dižkoki** – 6 gab.:
  - Nr. 43569 - *Holandes liepa* (stumbra apkārtmērs: 3.02 m);
  - Nr. 43570 - *Holandes liepa* (stumbra apkārtmērs: 3.93 m);
  - Nr. 43587 - *Eiropas dižskabārdis 'Purpurea'* (stumbra apkārtmērs: 3.72 m);
  - Nr. 43590 - *Kalnu kļava 'Purpurascens'* (stumbra apkārtmērs: 2.44 m);
  - Nr. 43592 - *Kalnu kļava* (stumbra apkārtmērs: 2.20 m);
  - Nr. 43595 - *Kalnu kļava* (stumbra apkārtmērs: 2.78 m).

Šiem kokiem saskaņā ar 2010. gada 16. martā pieņemto MK noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumu ir noteikta aizsargzona vainaga projekcijas platībā, kā arī 10 metru platā joslā no tās (mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas) [8];

- **Potenciāli dižkoki** – 6 gab., Nr. 43571; 43575; 43597; 43703; 43706; 43718. Par potenciāliem dižkokiem ir uzskatāmi tādi koki, kuru apkārtmērs 1,3 m augstumā no sakņu kakla nav mazāks par 10% no 2010. gada 16.marta Ministru kabineta pieņemtajiem noteikumiem Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā noteikto attiecīgo koku sugu apkārtmēra 1,3 m augstumā [8];
- **Ainaviski vērtīgi koki** – Nr. 43561; 43562; 43568; 43596; 43597; 43700. Koki savas ainaviskās vērtības dēļ saglabājami un saudzējami.

Cēres parka teritorijā papildus novērtētajiem kokiem ir konstatēti esoši krūmu stādījumi, kā arī teritorija tiek papildināta ar jauniem kokaugu stādiem. Sastopamie kokaugi – *Abies concolor* (vienkrāsas baltegle), *Acer platanooides 'Rubra'* (parastā kļava 'Rubra'), *Berberis* sp. (bārbeles suga), *Caragana* sp. (karaganas suga), *Cotoneaster lucidus* (spožā klintene), *Crataegus* sp. (vilkābeles suga), *Euonymus europaeus* (Eiropas segliņš), *Forsythia intermedia* (vidējā forsītija), *Ginkgo biloba* (divdaivu ginks), *Malus zumi* (dzumi ābele), *Magnolia* sp. (magnolijas suga), *Philadelphus coronarius* (parastais filadelfs), *Rhus typhina*

(etiķkoks), *Sambucus sp.* (plūškoks suga), *Syringa sp.* (ceriņu suga), *Spiraea sp.* (spirejas suga), *Symphoricarpos laevigatus* (baltā sniegoga), *Thuja sp.* (tūjas suga).

Novērtētā teritorija ir publiski pieejams, pagasta centrā esošs skolas parks. Līdz ar to **regulāri ir jāveic koku kopšanas un apsekošanas darbi, izvērtējot koku stāvokļa izmaiņas.** Ja teritorijā tiek plānots atjaunot labiekārtojumu un infrastruktūru, tad kopšanas darbi ir jāveic pirms objekta nodošanas, pēc labiekārtojuma pabeigšanas.

Veicot koku novērtējumu dabā, tika noteiktas koku kopšanas prioritātes:

- **8 koki ar kopšanas prioritāti A** (noteikti jāveic darbi 1 – 6 mēn. laikā); Nr. 43571; 43573; 43575; 43581; 43587; 43599; 43600; 43701;
- **28 koki ar kopšanas prioritāti B** (nepieciešama kopšana, bet nav steidzama); Nr. 43565; 43569; 43570; 43572; 43579; 43580; 43583; 43586; 43588; 43589; 43590; 43591; 43595; 43596; 43597; 43700; 43702; 43703; 43704; 43705; 43706; 43708; 43709; 43710; 43711; 43713; 43717; 43718;
- **13 koki ar kopšanas prioritāti C** (var sakopt, bet nav nepieciešams); Nr. 43562; 43563; 43564; 43566; 43567; 43568; 43574; 43577; 43578; 43584; 43598; 43714; 43720;
- **13 koki ar kopšanas prioritāti D** (kopšana nav nepieciešama, ja vien netiek plānots labiekārtojums); Nr. 43561; 43576; 43582; 43585; 43592; 43593; 43594; 43699; 43707; 43712; 43715; 43716; 43719.

Koku novērtējuma tabulas un plānus sk. pielikumā Nr.2.

3.2. Ainavas analīze

Ainaviski telpiskā jeb vizuāla analīze dendroloģisko stādījumu teritorijā veikta, domājot par teritorijas ilgtspējīgu apsaimniekošanu nākotnē, piemērojot to izglītības iestādes vajadzībām.

Analizētas esošās ainavu telpas un to struktūra, esošie un perspektīvi vērtīgie, kā arī nepievilcīgie skatupunkti. Inventarizēta labiekārtojuma infrastruktūra – esošie segumi un labiekārtojuma elementi, mazās arhitektūras formas, apstādījumi un to kvalitāte.

3.2.1. Teritorijas esošā izmantošana

Cēres parka teritorija ir samērā labi sasniedzama, - tajā var nokļūt par trīs vietējiem autoceļiem - *V1435 Līgas – Zentene – Rideļi*, *V1393 Purmaļi – Oksle – Cēre*, *V1432 Cēre – Pilsarāji – Gobas*. Iebraucot Cērē, līdz parkam var nokļūt pa vairākām mazākām ielām - Skolas ielu, Parka ielu un Dīķu ielu.

Parka teritorija tiek izmantota Cēres pamatskolas vajadzībām, tajā atrodas rotaļu laukums daļēji demontēta brīvdabas estrāde (punktveida betona pamati) un piknika vieta. Parks

brīvi pieejams Cēres iedzīvotājiem, kā arī tūristiem. Estrādes atjaunošana parku veidotu arī kā kultūras norišu un gadskārtu svētku svinēšanas vietu.

3.2.2. Teritorijas struktūra, zonējums un vizuālā uztveramība

Parka Z daļā atrodas bijusī Cēres muižas kungu māja, šobrīd Cēres pamatskola un autostāvvietā. Skolas priekšā ir liela zāliena lauce, ko šķērso bruģēta taciņa ar betonētu baseina vietu, kurā ierīkota puķu dobe. Pie skolas ieejas lauces malā izveidot vēl viena dobe, kur veidoti jaukta tipa stādījumi – krūmi, ziemcietes, vasaras puķes. Zāliena laucē pēdējos gados stādīti arī jauni koki un krūmi.

Parka vidusdaļā atrodas asfaltēts laukums ar basketbola grozu, tam blakus – bērnu rotaļu laukums ar neestētiskām, stipri nolietotām rotaļu elementu konstrukcijām. Parka R daļu norobežo Holandes liepu rinda, tur atrodas arī daļēji demontēta brīvdabas estrāde, ko iecerēts drīzumā rekonstruēt. Estrādei pieguļ vismazāk koptā parka R daļa, kas līdzinās mežam. Šajā daļā kokaudzē dominē kalnu kļavu (*Acer pseudoplatanus*) sējeņi. Parka D daļā atrodas divi nelieli, iegareni dīķi, savukārt apaļas formas dīķis atrodas parka teritorijas centrā. Dīķi savienoti ar seklu grāvi.

Visvairāk izkopta ir parka ZA, A un DA daļa, ko šķērso Dīķu, Parka un Skolas ielas. Parku struktūru negatīvi ietekmē sadrumstalotais zemes īpašumu dalījums – teritoriju veido 5 zemes vienības, no kurām divas – parka vidusdaļā - pieder fiziskām personām. Privātīpašumu teritorijās atrodas dzīvojamās un saimniecības ēkas, kas tiek apsaimniekotas atbilstoši īpašnieku un lietotāju vajadzībām.

Teritorijā fiksētas vairākas esošas ainaviskas skatu vietas – pie vidus dīķa, pie rekonstruējamās estrādes (skats uz Holandes liepu rindu) un parka D daļā esošā kļavu aleja. Parka apsekošanas laikā tika apzinātas arī veidojamas skatu vietas – parka R malā pie estrādes, kur ieteicams atvērt tālas skatu līnijas uz blakus esošajām lauksaimniecības zemēm, pie skolas ieejas atverams skats uz lielo zāliena lauci, parka D malā izceļams skats, kas paveras caur kļavu aleju uz DR. Teritorijā nav fiksēti nepievilcīgi skatu punkti, bet gan atsevišķi neestētiski elementi, kas demontējami (tualetes ēka) vai norobežojami (atkritumu konteineri). Skatu punkti ir pilnveidojami, sakopjot un retinot kokus, paplašinot zāliena lauces (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.17). Parku vairāk izgaismojot, veidosies papildus pievilcīgi skatu punkti. Ainaviski vērtīga ir Holandes liepu aleja parka ZR un kļavu aleja D malā. Nākotnē ieteicams izskatīt iespēju ierīkot pastaigu celiņu no brīvdabas estrādes cauri parka R daļai, to virzot cauri kļavu alejai.

3.3. Esošo infrastruktūras objektu un labiekārtojuma novērtējums

Cēres parka labiekārtojuma infrastruktūra inventarizēta 2021. gada 6. augustā. Dabā apsekti un fotografēti esošie labiekārtojuma elementi, celiņi, laukumi un to segumi (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.4-6).

Lai arī Cēres parkā labiekārtojuma elementu ir salīdzinoši nedaudz, to dizains ir ļoti atšķirīgs, neveidojot vienotu parka kopskatu. Labiekārtojuma elementu kvalitāte un dizains šobrīd ir vājākā Cēres parka daļa. Cēres parkā atrodami vairāki soliņi un atkritumu urnas - koka sols ar atzveltni, koka sols ar mūrētiem balstiem bez atzveltnes, sols uz atbalsta mūrīša, koka blukis, betona atkrituma urnas. Atkrituma šķirošanas konteineri novietoti ar zaļu metāla sētu norobežotā laukumā. Salīdzinoši nesen uzstādīti piknika galdi estrādes tuvumā. Rotaļu laukuma iekārtas ir novecojušas, tās iecerēts nomainīt. Apgaismojumu parkā nodrošina augstās laternas. Brīvdabas estrādei drīzumā plānota rekonstrukcija, saglabājot iepriekšējo novietojumu, pagaidām estrādes laukumā redzami betona balsti ar armatūrām. Pie estrādes izveidots koka tiltiņš pāri ieplakai. Lielākā daļa elementu krāsota tumši brūnā tonī. Ļoti ieteicams, turpmāk labiekārtojot parku, uzstādīt jaunus vienota stila solus un atkritumu urnas, izveidot šķirošanas konteineriem neitrālas krāsas koka norobežojumu.

Cēres parkā starp neestētiskiem un novecojušiem labiekārtojuma elementiem atrodami arī vērtīgi un saglabājami elementi - piemiņas akmens par godu Cēres pamatskolas 150 gadu jubilejai, krauta laukakmens sieniņa teritorijas Z malā (stādījumu teritorijā ietilpst tikai neliels sieniņas fragments). Vērtīgs parka ainavas elements ir senie granīta ceļa stabi. Virziena norādes izvietotas Parka ielas sākumā. Papildus būtu ieteicams izvietot norādes un informāciju par dendroloģiskajiem stādījumiem, muižas parku, arī par parkā sastopamajām augu sugām.

Cēres parkā lietoti vairāki segumu veidi - asfalts (galvenie parka ceļi, skolas priekšlaukums, gājēju celiņš), grants segums, iebrauktas sliedes zālienā, betona bruģa un flīžu segumi, šķembu segums. Visi segumi ir normālā vai labā stāvoklī. Celiņiem estrādes teritorijā nesen ieklāts betona bruģa segums, tāds pats segums plānots arī šķembotajam autostāvlaukumam pie estrādes. Betona flīžu celiņš, kas ved uz skolas ieeju pāri zāliena laucei, morāli un fiziski novecojis. Lai uzlabotu ainavas vizuālo kvalitāti, būtu ieteicams betona flīžu celiņu ar baseina vietu likvidēt, tā vietā veidot jaunu simetrisku celiņu Skolas ielai, pieslēdzot to Parka ielai (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.20). Skolēnu veidotās betona flīzes iespējams iestrādāt jaunā celiņa segumā.

3.4. Kultūrvēstures telpas un kultūrvēsturisko objektu novērtējums

Cēres parks viennozīmīgi ir Kandavas un Kandavas pagastu teritorijai nozīmīga kultūrvēsturiskā telpa. Senākais, ko Cēres parkā varam redzēt no vēsturiskā mantojuma, ir bijusī muižas dzīvojamā ēka, tagadējā Cēres pamatskola, kas piedzīvojusi vairākas pārbūves un kādreizējā muižas saimniecības ēka, kur savulaik atradies zivju pārstrādes cehs. Liecības par senatni sniedz arī fragmentāri saglabājusies senā ceļu struktūra, trīs dīķi un vecie parka koki.

Veicot koku inventarizāciju, sugu izpēti un ainavu analīzi vecajos parkos, redzams, ka liela loma piešķirama dabas vērtību saglabāšanai. Tomēr tikpat svarīgi ir turpināt parku kopt un veidot kā rekreācijas un tūrisma vietu. Cēres parkam, tāpat kā daudziem Latvijas muižu

parkiem, ir svarīgs tālākas pastāvēšanas un veidošanas uzstādījums. Savā ziņā to atvieglo Cēres pamatskola – parks primāri kalpo skolēnu un skolotāju vajadzībām. Parks ir arī lielisks vides izglītības instruments, kur var apgūt koku un krūmu sugas un citas dabas vērtības.

3.5. Esošo apstādījumu novērtējums

Cēres parkā saglabājusies pietiekami liela koku sugu dažādība, kas tiek labi uzturēta un kopta. Galvenā zāliena lauce skolas priekšā ir viena no parka ainavas būtiskām sastāvdaļām, šobrīd tā ir bagātīgi piestādīta - tajā atrodas gan veci koki, gan nesen stādīti koki un košumkrūmi, gan liela jaukta tipa dobe skolas priekšā, gan stādījumi baseina bedrē un ap flīzēto celiņu. Jauni kokaugi parkā iestādīti laika posmā no 2012.-2018. gadam vairākās teritorijas vietās, lielākā daļa - laucē pie skolas. Daļa no jaunajiem augiem ir pārstādāmi, daļa var palikt esošajās vietās. Augu izvietojuma un pārstādīšanas shēmu skatīt pielikuma Nr.3 lapā Nr.21. Iestādīto augu sugu saraksts apkopots tabulā Nr.2.

Nr.pk.	Latviskais nos.	Latīniskais nos.	Skaitis	Vieta	St. gads
1.	Ošlapu kļava	Acer negundo	1	Lauce pie skolas	2014
2.	Parastā kļava 'Royal Red'	Acer platanoides 'Royal Red'	1	Malkas šķūnis	2014
3.	Divirbuļu vilkābele	Crataegus laevigata	7	Lauce pie skolas	2014
4.	Magnolija	Magnolia	1	Lauce pie skolas	2014
5.	Purpura ābele	Malus x purpurea	1	Lauce pie skolas	2014
6.	Vanhuta spireja	Spiraea x vanhouttei	5	Lauce pie skolas	2014
7.	Parastais ceriņš	Syringa vulgaris	5	Lauce pie skolas	2014
8.	Krāšņā veigela	Weigela florida	6	Lauce pie skolas	2014
9.	Korejas baltegle	Abies koreana	3	Sporta halle, Dīķa ielas mala	2014
10.	Sudrabegle	Picea pungens	1	Sporta halle	2014
11.	Gludmalu kārkls	Salix integra	5	Sporta halle	2014
12.	Parastā goba 'Camperdownii'	Ulmus glabra 'Camperdownii'	2	Lauce pie skolas	2014
13.	Kalnu ķirsis	Prunus serrulata	2	Lauce pie skolas	2014
14.	Skarainā hortenzija	Hydrangea paniculata	3	Lauce pie skolas	2014
15.	Liepa (jāprecizē suga)	Tilia	2	Parka ielas mala	2012
16.	Rozes	Rosa	160	Lauce pie skolas	2018
17.	Parastais ozols	Quercus robur	1	Pie skolas	2018

2. Tabula. No 2012.-2018.g. Cēres parkā iestādītie augi.

3.6. Dabas vērtību raksturojums

Dabas vērtību raksturojums balstīts uz ekspertes Maijas Mednes izstrādāto dabas vērtību inventarizāciju, kas apkopota atzinumā Nr. MM102/06 (sk. pielikumu Nr.1). Maija Medne teritoriju dabā apsekojusi 2017. gada 30. septembrī.

3.6.1. Biotopi

Apsekotajā teritorijā Cēres parkā netika konstatēti Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi, ko nosaka, izmantojot Latvijā pieņemto ES biotopu noteikšanas metodiku, kā arī netika atrasti Latvijas Republikā īpaši aizsargājami biotopi, kas iekļauti Ministru kabineta noteikumos Nr. 350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu"[17].

3.6.2. Īpaši aizsargājamās sugas

Apsekotajā teritorijā konstatētas divas īpaši aizsargājamās sugas:

- **lapkoku praulgrauzis** *Osmoderma eremita* (1 atradne);
- **kausveida pleirostikta** *Pleurosticta acetabulum* (9 atradnes).

Sugu izplatības vietas Cēres parka teritorijā skatīt pielikuma Nr.1 pielikumā Nr.1.

Kausveida pleirostikta sastopama uz kļavu un zirgastaņu stumbriem, kā arī uz nelieliem kokiem, jo blakus atrodas liela izmēra koki, kur suga sastopama. Ķērpis ir termofils, tas aug uz labi apgaismotiem koku stumbriem.

Lapkoku praulgrauzis konstatēts vienā osī teritorijas centrā, jo pie sakņu kakla novērojami kāpuru ekskrementi. Cēres parks ir piemērots lapkoku praulgrauža tālākai populācijas attīstībai, jo šeit sastopami veci, dobumaini koki. Kopumā Cēres parkā par praulgrauzim piemērotiem atzīti 48 koki.

Cēres parks vērtējams kā lapkoku praulgrauzim un citām saproksilofāgajām vabolēm piemērota teritorija, jo tur sastopami gan veci dobumaini koki, kas atrodas salīdzinoši saulainos apstākļos, gan vidēja vecuma koki, kas kalpos par šīs vaboles un daudzu citu organismu dzīvotnēm nākotnē.

3.6.3. Parka līdzšinējās apsaimniekošanas ietekme uz dendroloģiskajām un dabas vērtībām

Cēres parkā veiktās apsaimniekošanas darbības saistāmas ar intensīvu parka uzturēšanu - zāliena pļaušanu, bīstamo koku nozāģēšanu (novērojami celmi), jaunu apstādījumu veidošanu. Īpaši aizsargājamām sugām, kuras konstatētas Cēres parkā, šīs darbības ir

piemērotas. Gan kausveida pleiostiktai, gan lapukoku praulgrauzim nepieciešami lielu dimensiju koki, kuru stumbrus apspīd saule. Bioloģiskās daudzveidības veicināšanai nozīmīga ir arī atmirušās koksnes saglabāšana parkā, jo īpaši parka mazāk izkoptajā daļā, kur ir mitrāki un ēnaināki mikroklimatiskie apstākļi. Šobrīd tur atrodas trīs lielu ošu kritalas.

3.6.4. Dendroloģisko stādījumu aizsardzības statusa un robežu izvērtējums

Cēres parkā sastopamās dabas vērtību, jo īpaši lapkoku praulgrauža saglabāšana, ir nozīmīga visas valsts un Eiropas kontekstā. Lapkoku praulgaruzis iekļauts Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīvā 92/43/EEK par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, kur apkopotas sugas, kurām veidojamas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kā arī Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Parks ir piemērots lapkoku praulgrauža populācijas attīstībai, jo šeit ir samērā daudz potenciāli piemērotu koku, kurus vabole varētu apdzīvot. Līdzīgi ir ar ķēрпи - kausveida pleiostiktu: jau šobrīd novērojams, ka Cēres parkā šis ķērpis apdzīvo arī mazāku dimensiju kokus un veiksmīgi izplatās [21].

Ņemot vērā iepriekš minēto, eksperte Maija Medne rekomendē Cēres parkam saglabāt īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT) statusu (sk. pielikumu Nr.1).

Tā kā veci, lielu dimensiju koki sastopami nelielās platībās arī parka ZA un ZR daļās, un zemesgabalā ar kadastra Nr. 90440050118 atrodas divi dižkoki - Holandes liepas un Holandes liepu rinda, Maija Medne rekomendē arī šīs teritorijas iekļaut dendroloģisko stādījumu teritorijā. Teritorijas R un DR daļās pašreizējo parka robežu, kas ir taisna līnija, būtu vēlams noteikt pa esošo koku vainagu ārējo projekciju, kas atbilstu situācijai dabā (sk. pielikuma Nr.1 pielikumu Nr.2).

4. Teritorijas labiekārtojuma un apsaimniekošanas priekšlikums

Nodaļā aprakstīti dendroloģisko stādījumu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas, aizsardzības un apsaimniekošanas nosacījumi, izceļot esošās ainavas īpatnības.

Izstrādāta un aprakstīta teritorijas labiekārtojuma vīzija, dots jaunu labiekārtojuma elementu un infrastruktūras objektu piedāvājums atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju statusam. Norādīti nepieciešamie dabas vērtību apsaimniekošanas pasākumi, kā arī izstrādāti ieteikumi koku un krūmu kopšanai, skatu veidošanai, zāliena pļaušanai un zemeszemes kopšanai.

Saskaņā ar ekspertu atzinumiem doti priekšlikumi jaunu stādījumu ierīkošanai. Izvērstas kopšanas darbu apraksts teritorijas dažādajām apkaimes funkcionālām zonām ietverts apsaimniekošanas pasākumu tabulā (sk. tabulu Nr.3).

4.1. Teritorijas funkcionālais zonējums

Funkcionālais zonējums izstrādāts, lai veicinātu dendroloģisko stādījumu vērtību saglabāšanu un ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Funkcionālo zonējumu nosaka celiņu struktūra, stādījumu grupas, kā arī esošā un vēlāmā teritorijas izmantošana. Zonu robežas ir nosacītas.

Kopā izdalītas 10 dažādas funkcionālās zonas (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.18):

- **1** Skolas ēka;
- **2** Skolas palīgēka;
- **3** Autostāvlaukums;
- **4** Skolas priekšlaukums (galvenā zāliena lauce);
- **5** Dalītā īpašuma zona;
- **6** Parka centrālā daļa;
- **7** Estrādes zona;
- **8** Privātīpašums – teritorijas ar dzīvojamām ēkām;
- **9** Parka DR zona;
- **10** Dīķa zona.

4.2. Labiekārtojuma priekšlikums

Cēres parka labiekārtojuma struktūra ir sakārtota un labi funkcionējoša. Jauns celiņu tīkls nav nepieciešams, tomēr atsevišķām teritorijas vietām vēlami nelieli uzlabojumi un papildinājumi, ko iespējams īstenot, izstrādājot labiekārtojuma projektus. Celiņu tīklam, to skaitā esošajām ielām tālākā nākotnē jāparedz segumu atjaunošana vai nomaiņa.

Lielāka reorganizācija nepieciešama skolas priekšā esošai laucei. Ieteicams demontēt skolas priekšā esošo betonēto baseinu, kur šobrīd ierīkota dobe, kā arī betona plākšņu celiņu. Lauces pārplānošanai ieteicami divi varianti, - vienā no variantiem tiek saglabāts gājēju celiņš laucei pa vidu, otrajā variantā papildus tiek veidots lokveida celiņš simetriski esošajai piebrauktuvei pie skolas. Abi varianti paredz simetrisku plānojumu. Būtiski arī turpmāk lauci saglabāt izsauļotu, haotiski nestādot jaunus kokus un krūmus. Plānojuma variantus sk. pielikuma Nr.3 lapā Nr.20.

Parka apstādījumiem – jaunajām koku un krūmu grupām nav nepieciešams detalizēts apstādījumu plāns, tos var stādīt pēc rekonstrukcijas projektā dotajām norādēm, precizējot uz vietas (sk. nodaļu Nr.4.6). Pirms labiekārtojuma darbu uzsākšanas jāņem vērā, ka infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūvei vai atjaunošanai, kā arī ēku rekonstrukcijai nepieciešams saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju saskaņā ar MK noteikumu Nr. 264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”* 50. punktu [8].

Pilnveidojamās teritorijas labiekārtojuma zonas un labiekārtojuma elementi:

- Skolas priekšlaukums (galvenā zāliena lauce) iekļaujot tādus elementus kā zaļā klase, rotaļu un aktivitāšu laukums, rožu dobe;
- Brīvdabas estrāde;
- Parka R daļa ar pastaigu celiņu, kas savieno Brīvdabas estrādi ar Dīķa un Parka ielām;
- Jauni soli un atkritumu urnas;
- Norādes un informācijas zīmes;
- Interaktīvi info stendi, zaļās klases elementi.

Galvenais uzdevums Cēres parkā ir saglabāt un pilnveidot ainavu parkiem raksturīgas iezīmes, uzlabot ainavas vizuālo kvalitāti, kā arī rūpēties par īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu aizsardzību un saglabāšanu. Parka rekonstrukciju varētu dēvēt arī par parka atveseļošanu, kad tiek izstrādāta attīstības vīzija, kas pārdomātas kopšanas rezultātā tiek sasniegta un ilgstoši uzturēta.

Lai iegūtu ainavu parkam raksturīgas aprises, labiekārtojuma priekšlikumā izmantojami muižu parkos pielietoti ainavu veidošanas paņēmieni, kas balstīti uz zāliena lauču, koku un krūmu grupu izvietojuma balansētām savstarpējām proporcijām. Cēres parka telpiskās struktūras veidošanas plānā norādītas paplašināmo un no jauna veidojamo zāliena lauču vietas, kā arī potenciālās jauno stādījumu zonas (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.19 un attēlus Nr.12-15). Labiekārtojuma elementu priekšlikumu ar referenču attēliem var aplūkot pielikuma Nr.3 lapās Nr.8-13.

4.2.1. Soli, atkritumu urnas

Turpinot parka labiekārtošanu un kopšanu, nākotnē var paredzēt esošo soliņu un atkrituma urnu nomaiņu ar jauniem vienota stila labiekārtojuma elementiem. Teritorijā var izvietot koka solus ar atzveltni un masīvkoka skaldņus ar un bez atzveltnei. Solus ar atzveltni var

izvēlēties rūpnieciski ražotus no kataloga, var izgatavot analogus, pasūtot vietējam ražotājam. Koka skaldņus vislabāk izgatavot no turpat parkā kritušiem vai retināšanas rezultātā zāgētiem kokiem. Vispiemērotākie ir cietas koksnes koki - oši, ozoli, gobas. Visus solus ieteicams imprignēt vienā tonī, vai saglabāt koksnes dabisko krāsu. Arī atkrituma urnas ieteicams izvēlēties vienādas, no viena ražotāja piedāvājuma. Atkritumu šķirošanas laukuma norobežošanai ieteicams izveidot koka sētiņu neitrālos toņos, pieskaņotu pārējiem labiekārtojuma elementiem (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.8).

4.2.2. Zaļā klase

Skolas priekšlaukumā zāliena laucē iecerēts veidot zaļo klasi. Zaļās klases tiek veidotas visā pasaulē un tām ir dažādi risinājumi. Ņemot vērā Latvijas klimatiskos apstākļus, īpaši mācību gada laikā, ieteicams domāt par izturīgiem, ilgmūžīgiem risinājumiem. Netradicionālāka pieeja zaļai klasei ir to veidot kā daudzfunkcionālu vairāklīmeņu platformu, ko izmantot arī aktivitātēm, starpbrīžos, pēc skolas. Šāda konstrukcija ļauj brīvi izvēlēties sēdvietas, nepieciešamības gadījumā distancējoties, tā var tikt veidota no atsevišķiem elementiem - moduļiem. Platforma ir labs papildinājums ārtelpai, tā veicina radošumu un ļauj vairāk laika pavadīt ārā. Zaļā klase, kur tiek vadītas mācību stundas, ir tikai viena no objekta izmantošanas iespējām. Zaļās klases izveidei ieteicams izstrādāt projektu vai vismaz darba zīmējumus (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.9).

Tradicionāla pieeja zaļajai klasei - līdzīgi kā iekštelpās - rindās puslokā izvietoti soli vai blukīši skolēniem, skolotājam koka platforma vai sols, tāfele (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.10). Šāds izkārtojums savā ziņā atgādina brīvdabas estrādi un nav tik aicinošs kā ideja Nr.1 un ideja Nr. 3 (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.9 un 11). Ainaviski labi izskatās liels apļveida sols, kur netiek īpaši izcelta skolotāja vieta. Būtiski ir saprast zaļās klases pielietojumu - svarīgi ir radīt daudzfunkcionālu ārtelpas objektu, ko var izmantot zaļās klases nodarbībām, nevis otrādāk - zaļo klasi, ko izmanto tikai dažās reizes sezonā un pēc tam tā netiek apdzīvota.

Mūsdienīgs risinājums - apļveida un no atsevišķiem elementiem saliekami soli no pārstrādātas plastmasas (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.11). Daudzveidīgi izmantojamas mēbeles, kas paredzētas ārtelpai, piemēroti Latvijas klimatiskajiem apstākļiem. Atšķirībā no koka, nav jāatjauno krāsa vai salauzta detaļa. Pietiekami liels izmērs - 2,4m - ļauj sasēsties lielai cilvēku grupai. Solus var lietot uz abām pusēm. Solu svars - 90 kg - neļauj tos viegli pārvietot. Soli no saliekamiem elementiem var tikt pārbīdīti vajadzīgajā izkārtojumā. Krāsojumu iespējams izvēlēties neitrālu - pelēku vai brūnu, pieskaņojot to kultūrvēsturiskajai telpai un lauku ainavai. Šāda pieeja zaļajai klasei veicinātu radošāku ārtelpas izmantošanu, neformālais solu izkārtojums nodarbības zaļajā klasē padarītu interesantākas. Liela priekšrocība ir iespēja solus pārkārtot citās vietās, jo tie nav stiprināmi gruntī.

4.2.3. Norādes un informācijas zīmes

Cēres parkā papildus jau esošajām ielu norādēm ieteicams izvietot norādes un informatīvu materiālu par dendroloģiskajiem stādījumiem, tajos augošajām koku sugām. Pie ieejas parkā vērtīgi būtu izvietot informācijas stendu ar parka nosaukumu, parka plānu, īsu aprakstu par apkārtnes vēsturi un dabas vērtībām. Sugu atradnes vietās iespējams izvietot bērniem saprotamus interaktīvus info stendus par konkrēto augu, kukaiņu un putnu sugām.

4.2.4. Rotaļu un aktivitāšu laukums

Esošā rotaļu zona Cēres parkā šobrīd ir pieticīga un savu laiku nokalpojusi. Ieteicams veidot jaunu rotaļu un aktivitāšu laukumu tajā pašā vietā, iekļaujot āra trenāžierus un ielu vingrošanas rīkus. Mazākiem bērniem var uzstādīt šūpoles, rotaļu pilsētiņu, koka bluķišus kāpelēšanai, koka līdzsvara iekārtas. Skolas bērniem noderīgs būtu āra tenisa galds. Ieteicams apsvērt iespēju laukumā integrēt sajūtu vai baskāju taku. Liela nozīme ir laukuma segumam - visnepiemērotākais ir zāliens, kas ar laiku izstaigāsies un veidos dubļu laukumus. Ieteicamie segumi - gumijas flīzes, grants vai mulčas segums (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.13).

4.3. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un apsaimniekošanas nosacījumi

Aizliegtās un atļautās darbības dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" teritorijā definē MK noteikumu Nr. 264 "*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" 8.2. un 8.3. nodaļa, kur aprakstītas atļautās un aizliegtās darbības dendroloģiskajos stādījumos un īpaši aizsargājamo koku jeb dižkoku teritorijā [8].

Parkā būtiski saglabāt vecus, dobumainus kokus. Dobumi ir mājvieta daudzām īpaši aizsargājamām sugām, piemēram, visu Latvijā sastopamo sugu sikspārņiem, dzeņveidīgajiem, mazajiem dobumperētājiem, kā arī potenciāla dzīves vieta parkā sastopamajam lapukoku praulgrauzim. Īpaši nozīmīga ir lapkoku praulgrauža dzīvotņu saglabāšana, šīs sugas aizsardzība ir nozīmīga starptautiskā līmenī. Lapkoku praulgrauzis iekļauts "Padomes Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību" II pielikumā, kur apkopotas sugas, kurām veidojamas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas [21].

Dabas vērtību apsaimniekošanai vēlams ievērot šādas prasības:

- Lai nozāgētu vai novāktu nogāzušos koku, kas ir aizsargājamas sugas dzīvotne, nepieciešams saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes atļauju. Dabas aizsardzības pārvalde, izsniedzot atļauju, dod norādījumus attiecībā uz sugas saglabāšanu;
- Ja tiek veikta dendroloģiskā stādījuma koku sakopšana, tajā skaitā bīstamo koku nozāgēšana pēc SIA *Labie Koki eksperti* koku novērtējumā sniegtajām rekomendācijām, vēlams lielo koku stumbrus saglabāt parka R daļā;
- Parkā saglabājami veci, dobumaini lapu koki. Ja koks kļūst bīstams, pirms tā nozāgēšanas, jāizvērtē, vai bīstamību nav iespējams novērst sakopjot koka vainagu un ierīkojot statiskās vai dinamiskās vainaga drošināšanas sistēmas;
- Sakopjot saglabājamus kokus, lielos sausos zarus nenozāgē pie stumbra, bet atstāj sausu stumbeni drošā garumā. Arī šādi tiks palielināts atmirušās koksnes daudzums parkā;
- Parkā saglabājami vidēja vecuma un jauni lapu koki, un, ja nepieciešams, ierīkojami jauni lapu koku stādījumi. Šie koki nodrošinās dzīvotnes pēctecību un nodrošinās lapkoku praulgrauža populācijas tālāku attīstību nākotnē, kā arī kalpos par mājvietu citām aizsargājamām sugām. Vēlama jaunu koku vainagu veidošana, lai vēlāk pieauguša koka vainags būtu sabalansēts, nodrošinot koka ilgmūžību;
- Ierīkojot jaunus stādījumus, vēlams izvēlēties ilgmūžīgas vietējās lapu koku sugas: parasto kļavu, parasto ozolu, parasto liepu;
- Lapkoku praulgrauža attīstībai nepieciešami veci lapu koki ar plašu dobumu (~ 300 l praulu), kas ir saules apspīdēti. Tādēļ nav pieļaujama veco parka koku ieaugšana krūmos, vai arī blīvu krūmu stādījumu ierīkošana tiešā vecu koku tuvumā;
- Atjaunojot parka stādījumus, vēlams saglabāt, vai arī no jauna iestādīt ziedošus krūmus, jo īpaši, no rožu dzimtas. Ziedēšanas laikā tie būs barošanās avots lapkoku praulgraužu izlidojošajām vabolēm, kā arī naktstaureņiem, kas kalpo par barību sikspārņiem;
- Ņemot vērā, ka parka kokaudzē bieži sastopams parastais osis, paredzams, ka daļa šo koku tuvākajās desmitgadēs ies bojā Latvijā aktuālās ošu slimības dēļ. Ošus invadē parazītiskā sēne *Hymenoscyphus fraxineus*, kas izraisa oša pakāpenisku bojāeju. Plānojot parka rekonstrukciju, jāņem vērā šis apstāklis. Bojā gājušo koku vietā rekomendējoši izvēlēties citus vietējas izcelsmes lapu kokus - parasto vīksnu, parasto liepu, parasto ozolu u.c.;
- Lai veicinātu saglabājamo koku ilgmūžību, ierīkojot jaunu infrastruktūru, rakšanas darbi sakņu zonā jāveic ar rokām vai iespējami mazāku tehniku, saudzējot koku saknes. Nepieciešams ievērot koku minimālo sakņu aizsardzības zonu, ko var aprēķināt stumbra diametru reizinot ar 10;
- Vecu koku, tajā skaitā dižkoku ilgmūžības veicināšanai, vēlams veikt vainaga sakopšanas darbus, šādi palielinot koku stabilitāti un noturību vējā. Lielu dimensiju sausus zarus vēlams īsināt, atstājot stumbeni, kas var kalpot par mājvietu retām

sugām, piemēram, dzeņiem. Kopšanas darbi veicami tajās teritorijas zonās, kur paredzama intensīva apmeklētāju plūsma. Maz apmeklētās vietās koku kopšana nav nepieciešama;

- Ja nākas nozāgēt lielus parka kokus, vēlams to stumbrus saglabāt teritorijā bioloģiskās daudzveidības veicināšanai. Daudzi organismi – trupes sēnes, kukaiņi u.c. apdzīvo guļošu mirušo kokus. Kritušo koku stumbrus iespējams izvietot mazāk apmeklētās parka daļās, ja tas skar estētiskus apsvērumus.

4.4. Dendroloģisko stādījumu apsaimniekošanas nosacījumi

Koku un krūmu kopšana dendroloģisko stādījumu teritorijā veicama saskaņā ar koku inventarizāciju un novērtējumu (sk. 2017.-2018. gada SIA "LABIE KOKI eksperti" izstrādātais projekts *Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" novērtējums.*).

Valsts nozīmes dižkokus un ekoloģiski vērtīgos kokus ieteicams marķēt ar informatīvām zīmēm. Valsts nozīmes dižkoku marķēšanas kārtību nosaka MK noteikumi Nr. 264 1. pielikums, bet ekoloģiski vērtīgo koku marķēšana nav likumiski noteikta, - tā ir rekomendējoša un ieteicama izglītojošos nolūkos. Ekoloģiski vērtīgo koku informatīvās zīmes izplata uzņēmums *SIA Labie Koki* [8].

Teritorijas koku kopšana veicama pēc koku inventarizācijā norādītajām prioritātēm un novērtējuma tabulā aprakstītajiem ieteikumiem. Vispirms cērtami un sakopjami A! prioritātes koki, pēc tam attiecīgi A, B un C prioritāšu koki. Projekta teritorijā paredzēto koku ciršana veicama saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 309 "*Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža*" [13].

Teritorijā konstatēti:

A prioritātes koki (jāsakopj 1-6 mēnešu laikā) – 8 gab.;

B prioritātes koki (nepieciešama kopšana, bet nav steidzama) – 28 gab.;

C prioritātes koki (var sakopt, bet nav nepieciešams) – 13 gab.;

D prioritātes koki (kopšana nav nepieciešama, izņemot gadījumos, ja vainaga tiešā tuvumā tiek attīstīta infrastruktūra); – 13 gab.

Cēres parkā pieļaujama sējeņu un mazāk vērtīgo koku ciršana ainavas veidošanas nolūkos – īpaši vietās, kur veidojamas tālas skatu līnijas (piemēram, estrādes zonā). Tāpat atbalstāma saudzīga un plānveidīga koku retināšana parka R zonā, kā arī perspektīvi veidojamo lauču platībās (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.19). Ainavas veidošanas nolūkā plānoto koku ciršanu ieteicams veikt pakāpeniski. Koku kopšanas pasākumos ieteicams iekļaut arī skatu atvēršanu, paplašināšanu, kas ietver tādus darbus kā vainaga retināšana, pacelšana, zaru īsināšana un koku sējeņu izciršana. Skatu veidošanai nav pieļaujama lielu, vecu, dobumainu koku ciršana.

4.5. Zemsedzes kopšana

Lai parka teritorija tiktu efektīvi apsaimniekota, kā arī tiktu respektētas dabas vērtības un saglabāta bioloģiskā daudzveidība, īpaša uzmanība pievēršama zemsedzes kopšanai. Parka teritorijā ieteicams ieviest atšķirīgus pļaušanas režīmus:

- intensīvi kopjams zāliens, pļaujams divreiz mēnesī;
- ekstensīvi kopjama zemsedze, pļaujama vienreiz līdz divreiz sezonā.

Piemēram skolas apkārtnē, īpaši galvenajā laucē skolas priekšā, zālienu var pļaut biežāk, attālākajās parka laucēs – retāk. Biežāk pļaut var arī ielu un celiņu malas. Atsevišķas parka zonas var pļaut tikai reizi gadā, bet parka rietumu daļā var saglabāt zonas, kur netiek pļauts vispār, vien reizi gadā tiek izgriezti koku sējeņi.

Arī lapu vākšanai rudenī ieteicams pielietot ekstensīvu un intensīvu apsaimniekošanas plānu. Atsevišķās parka zonās, īpaši parka R daļā, lapas var nevākt, bet ļaut tām dabiski kompostēties.

4.6. Jaunu stādījumu ierīkošana

Viena no lielākajām Cēres parka vērtībām ir ainavu parka struktūra, ko veido lieli veci koki, zāliena lauces un dīķu ūdensspogulis. Lai parkā arī turpmāk saglabātos šo ainavas elementu līdzsvarota proporcija, ieteicams jaunus kokus un krūmus stādīt esošo lauču malās, atvēlot pietiekami lielu tīram zālienam vai pļavai (sk. att. Nr.12-14 un pielikuma Nr.3 lapu Nr.19). Tā kā jaunus kokus un krūmus var stādīt tikai pietiekami izsauļotās vietās un to parkā nav daudz, paralēli jauno koku stādīšanai, jāveic esošo koku retināšana. Jaunu stādījumu ierīkošana dendroloģisko stādījumu teritorijā nepieciešama gan bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai, gan ainavas estētiskās kvalitātes uzlabošanai. Ziedošu krūmu stādījumi svarīgi lapu praulgrauža dzīvotnes nodrošināšanai. Ņemot vērā parka kultūrvēsturisko vērtību un aizsargājamo dendroloģisko stādījumu statusu, ieteicams stādīt ne tikai vietējās, bet arī introducētās koku un krūmu sugas.

Dendroloģisko stādījumu atjaunošanai nepieciešams saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju saskaņā ar MK noteikumu Nr. 264 "*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" 49. punktu [8].

Plānoto koku sortiments:

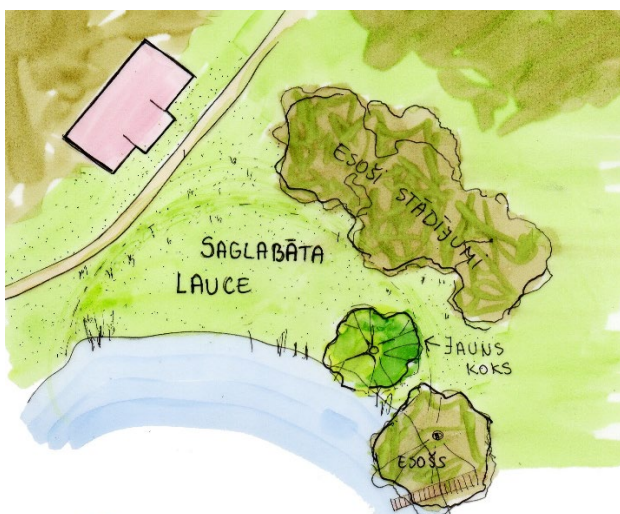
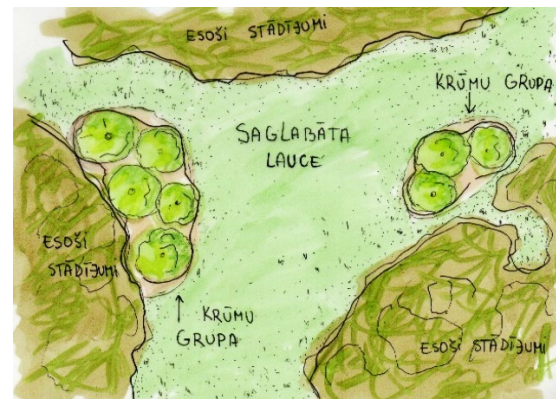
- Parastais ozols (*Quercus robur*);
- Sarkanais ozols (*Quercus rubra*);
- Sudraba liepa (*Tilia tomentosa*);
- Pīlādža šķirne 'Dodong' (*Sorbus 'Dodong'*);
- Maķedonijas priede (*Pinus peuce*);
- Dekoratīvās ābeles šķirne 'Rudolph' (*Malus 'Rudolph'*);
- Trauslā vītola šķirne 'Bullata' (*Salix fragilis 'Bullata'*);

- Māka ieva (*Padus maackii*);
- Parastais skābardis (*Carpinus betulus*);
- Parastais dižskābardis (*Fagus sylvatica*).

Plānoto krūmu sortiments:

- Pelēkā spireja (*Spiraea x cinerea*);
- Parastā filadelfa šķirnes (*Philadelphus coronarius*);
- Iegrieztā stefanandra (*Stephanandra incisa*);
- Spārnotais segliņš (*Euonymus alatus*);
- Parastā ceriņa šķirnes (*Syringa vulgaris*);
- Strautu sniegoga (*Symphoricarpos rivularis*);
- Vidējā forsītija (*Forsythia intermedia*);
- Parastās irbenes šķirnes (*Viburnum opulus*);
- Melnā plūškoka šķirnes (*Sambucus nigra*);
- Galotņu pahisandra (*Pachysandra terminalis*);
- Parastā krūkļa šķirne 'Asplenifolia' (*Frangula alnus 'Asplenifolia'*).

12-15. Attēls. Jaunu stādījumu izvietošanas princips

4.7. Kopšanas darbu apraksts

Kopšanas darbu apraksts izstrādāts teritorijas funkcionālajām zonām (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.18).

Uz visām teritorijas zonām attiecināmi šādi nosacījumi:

- Lai nozāgētu koku vai novāktu nogāzušos koku dendroloģisko stādījumu teritorijā, nepieciešama Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;
- Infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūvei vai atjaunošanai, kā arī ēku rekonstrukcijai nepieciešams saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju saskaņā ar MK noteikumu Nr. 264 *“Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”* 50. punktu [8].

Apz.	Funkcionālās zonas nosaukums	Plānotie labiekārtošanas un kopšanas darbi
1	Skolas ēka	- Stādījumu atjaunošana gar ēkas fasādi; - regulāra zāliena pļaušana gar skolas ēku (2-3x mēnesī), pļaušanas biežumu regulējot pēc iespējām;
2	Skolas palīgēkas	- regulāra zāliena pļaušana (2-3x mēnesī), pļaušanas biežumu regulējot pēc iespējām;
3	Autostāvlaukums	- regulāra zāliena pļaušana (2-3x mēnesī), pļaušanas biežumu regulējot pēc iespējām; - esošo koku kopšana; - bruģētā laukuma kopšana; - jaunu koku un krūmu stādījumu ierīkošana.
4	Skolas priekšlaukums jeb galvenā lauce	- jaunas teritorijas struktūras izveide; - bruģētā celiņa un baseina demontāža; - zaļās klases ierīkošana; - rotaļu un aktivitāšu laukuma ierīkošana; - esošo solu un atkritumu urnu nomaiņa; - esošo apstādījumu reorganizācija (iekļaujot rožu dobi); - regulāra zāliena pļaušana (2-3x mēnesī), pļaušanas biežumu regulējot pēc iespējām; - lapu savākšana rudenī.
5	Dalītā īpašuma zona	- esošo koku kopšana; - regulāra zāliena pļaušana (2-3x mēnesī), pļaušanas biežumu regulējot pēc iespējām.
6	Parka centrālā daļa	- esošo koku kopšana; - ekoloģiski vērtīgo koku marķēšana; - lauču veidošana, izcērtot koku sējeņus; - Jaunu koku un krūmu stādīšana lauču malās; - dabas vērtību atspoguļojošu info zīmju uzstādīšana; - pielāgots zāliena pļaušanas režīms, ieviešot intensīvi un ekstensīvi pļaujamas zonas; - ekstensīva kritušo lapu novākšana rudenī.
7	Estrādes zona	- estrādes rekonstrukcijas projekta realizācija; - autostāvlaukuma bruģēšana; - piknika zonas kopšana; - pielāgots zāliena pļaušanas režīms, ieviešot intensīvi un ekstensīvi pļaujamas zonas; - Jaunu koku un krūmu stādīšana lauču malās; - dabas vērtību atspoguļojošu info zīmju uzstādīšana;

		<ul style="list-style-type: none"> - esošo koku kopšana; - ekstensīva kritušo lapu novākšana rudenī. - skatu līniju veidošana; - koku sējeņu izgriešana; - esošo lauču paplašināšana, jaunu lauču veidošana; - pastaigu celiņa ierīkošana no estrādes līdz Dīķa un Parka ielai.
8	Privātīpašums – teritorijas ar dzīvojamām ēkām	<ul style="list-style-type: none"> - nav vēlama teritorijas norobežošana ar sētu vai blīvu dzīvzogu, tādējādi to vizuāli izdalot no kopējās parka ainavas.
9	Parka DR zona	<ul style="list-style-type: none"> - esošo koku kopšana; - sējeņu retināšana; - jaunu lauču veidošana; - pastaigu celiņa ierīkošana, savienojot parka D daļu ar estrādi; - ekstensīva zāliena pļaušana jaunajās laucēs; - skatu līniju veidošana.
10	Dīķa zona	<ul style="list-style-type: none"> - dīķa krastu kopšana; - jaunu koku un krūmu stādīšana; - ekoloģiski vērtīgo koku marķēšana; - pielāgots zāliena pļaušanas režīms, ieviešot intensīvi un ekstensīvi pļaujamas zonas.

3.Tabula. Funkcionālo zonu labiekārtošanas un kopšanas darbu apraksts.

5. Rekomendācijas rekonstrukcijas projekta ieviešanai dabā

Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks" rekonstrukcijas projekts kalpo kā darba uzdevums un vadlīnijas teritorijas ilgtspējīgai apsaimniekošanai un labiekārtojuma pilnveidošanai.

Cēres parkā būtiski ir turpināt kopt teritorijas kokus, papildinot parku ar jauniem stādījumiem. Līdztekus koku kopšanai ieteicama arī skatu veidošana (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.17).

Skolas priekšlaukumam jeb galvenajai zāliena laucei ieteicams izstrādāt atsevišķu labiekārtojuma projektu, iekļaujot tajā tādus elementus kā zaļo klasi, rotaļu un aktivitāšu laukumu, rožu dobi, kā arī veicot apstādījumu reorganizāciju, saskaņā ar rekonstrukcijas projekta norādījumiem (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.20). Arī esošajai brīvdabas estrādei nepieciešams rekonstrukcijas projekts. Uzmanība pievēršama novārtā atstātajai R zonai, kura iekļaujama kopējā parka struktūrā (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.19).

Teritorijas apsaimniekošanā izmantojams parka telpiskās struktūras veidošanas plāns (sk. pielikuma Nr.3 lapu Nr.19), kā arī kopšanas darbu apraksts (sk. tabulu Nr.3).

Dabā realizējamas Maijas Mednes dotās norādes teritorijas apsaimniekošanai.

Lai atvieglotu tālāku parka apsaimniekošanu, kā arī nodrošinātu nepieciešamo informāciju parka daļu labiekārtojuma plāna izstrādei, ieteicams veikt parka topogrāfisko uzmērīšanu.

Bibliogrāfija

1. Bells S., Nikodemus O. (2000). Rokasgrāmata meža ainavas plānošanai un dizainam, Rīga: Valsts Meža dienests, 76 lpp.
2. Briņķis J., Buka O. (2006). Pilsētas un lauku apdzīvoto vietu kompleksu arhitektoniski telpiskā plānošana, Rīga: RTU, Arhitektūras un pilsētplānošanas fakultāte, Arhitektūras un pilsēt būvniecības katedra, 235 lpp.
3. Cinovskis R., Janele I., Skujniece I., Zvirgzds A. (1974). Koki un krūmi Latvijas lauku parkos. Rīga: Zvaigzne, 165 lpp.
4. Janelis I.M. (2010). Latvijas muižu dārzi un parki. Rīga: SIA "Neputns", 304 lpp.
5. Kalniņš M., Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai (2014). Sigulda: Biedrība "Zaļā upe".
6. Melluma A., Leinerte M. (1992). Ainava un cilvēks. Rīga: Avots, 175 lpp.

Normatīvie akti

7. Aizsargjoslu likums (1997). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr. 56/57 25.februārī. <https://likumi.lv/doc.php?id=42348>, sk. 21.07.2021.
8. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (2010). Latvijas Republikas Ministru kabineta 16. marta noteikumi Nr. 264. Latvijas Vēstnesis, Nr. 50, 30. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=207283> sk. 21.07.2021.
9. Kandavas novada domes saistošie noteikumi Nr. 19 "Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.- 2023. gadam", sk. 22.07.2021.
10. Kandavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014 – 2033. [http://www.viss.lv/dati/kandava/doc/Kandavas_novada_IAS_apstiprinats_2014\(1\).pdf](http://www.viss.lv/dati/kandava/doc/Kandavas_novada_IAS_apstiprinats_2014(1).pdf), sk. 22.07.2021.
11. Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem (2001). Latvijas Republikas Ministru kabineta 20. marta noteikumi Nr. 131. Latvijas Vēstnesis, Nr. 48, 23. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=5773>, sk. 22.07.2021.
12. Noteikumi par īpaši aizsargājamo un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu (2000). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.396. Latvijas Vēstnesis, Nr. 413/417 17. novembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=12821>, sk. 03.08.2021.
13. Noteikumi par koku ciršanu ārpus meža (2012). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 309. Latvijas Vēstnesis, Nr.70 8.maijā. <https://likumi.lv/doc.php?id=247350>, sk. 21.07.2021.
14. Noteikumi par parku un mežaparku izveidošanu mežā un to apsaimniekošanu (2013). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr.123. Latvijas Vēstnesis, Nr.176, 5. martā.

- <https://likumi.lv/ta/id/255352-noteikumi-par-parku-un-mezaparku-izveidosanu-meza-un-to-apsaimniekosanu>, sk. 03.08.2021.
15. Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu (2013). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 940. Latvijas Vēstnesis, Nr. 203 28.decembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=253746>, sk. 03.08.2021.
  16. Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas (2007). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 281. Latvijas Vēstnesis, Nr. 78 16. maijā. <https://likumi.lv/ta/id/157197>, sk. 03.08.2021.
  17. Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu (2017). Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi Nr. 350. Latvijas Vēstnesis, Nr. 126. 27. jūnijā. <https://likumi.lv/ta/id/291790-noteikumi-par-ipasi-aizsargajamo-biotopu-veidu-sarakstu>, sk. 03.08.2021.
  18. Par 1979. gada Bernes konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību (1996). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.1/2, 1997. gada 3.janvārī. http://www.lielvarde.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=8294294&Itemid=1349, sk. 22.07.2021.
  19. Par 1992. gada 5. jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (1995). Latvijas Republikas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.137, 8.septembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=36679>, sk. 22.07.2021.
  20. Par 1998. gada 25. jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (2002). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.64 26.aprīlī. <https://likumi.lv/doc.php?id=61586>, sk. 022.07.2021.
  21. Par dabisko biotopu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (1992). Eiropas Padomes Direktīvas 92/43/EEK. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A31992L0043>, sk. 03.08.2021.
  22. Par Eiropas ainavu konvenciju (2007). Latvijas Republikas Saeimas likumi. Latvijas Vēstnesis, Nr.63 18.aprīlī. <https://likumi.lv/doc.php?id=156001>, sk. 05.02.2020.
  23. Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (1993). Latvijas Republikas Augstākās Padomes likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.5 25. martā. <https://likumi.lv/doc.php?id=59994>, sk. 03.08.2021.
  24. Par pašvaldībām (1994). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr. 61. 24. maijā. <https://likumi.lv/doc.php?id=57255>, sk. 03.08.2021.
  25. Par savvaļas putnu aizsardzību (2009). Eiropas Padomes Direktīva 2009/147/EK <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0147>, sk. 03.08.2021.

26. Par Konvenciju par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību (1997). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis, Nr.58/59 26.februārī. <https://likumi.lv/doc.php?id=42381>, sk. 03.08.2021.
27. Sugu un biotopu aizsardzības likums (2000). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr. 121/122 5.aprīlī. <https://likumi.lv/doc.php?id=3941>, sk. 03.08.2021.
28. Teritorijas attīstības plānošanas likums (2011). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr.173 2. novembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=238807>, sk. 03.08.2021.
29. Vides aizsardzības likums (2006). Latvijas Republikas Saeimas likums. Latvijas Vēstnesis Nr. 183. 15.novembrī. <https://likumi.lv/doc.php?id=147917>, sk. 03.08.2021.

Tīmekļa vietnes

30. Aizsargājamo biotopu saglabāšanas vadlīnijas Latvijā. 3sējums. Dabiskās pļavas un ganības. https://nat-programme.daba.gov.lv/public/lat/publikacijas_un_dokumenti/#vadlinijas, sk. 22.07.2021.
31. Kadastrs.lv. Karšu pārliūks. <https://www.kadastrs.lv/>, sk. 03.08.2021.
32. Lapkoku praulgrauzis. Sabiedriskā monitoringa rokasgrāmata. https://daba.gov.lv/upload/File/DOC/SabM_R_07_LapkokuPraulgr.pdf, sk. 22.07.2021.
33. Ozols. Dabas datu pārvaldības sistēma. Dabas aizsardzības pārvalde. <http://ozols.daba.gov.lv/pub/>, sk. 03.08.2021.
34. Kandava. Cēres muiža. http://kandava.lv/turisma_objekti_cere/ceres_muiza, sk. 03.08.2021.
35. Zudusī Latvija. Cēres muiža. <http://www.zudusilatvija.lv/lv/objects/search/d68f4850811324a9e000403ceede2677/>, sk. 03.08.2021.
36. Cēres skola. Cēres pamatskola. <http://ceresskola.lv/kontakti>, sk. 03.08.2021.

Attēlu saraksts

1. Attēls. Cēres ciema teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”. *Kandavas novada teritorijas plānojums 2011.- 2023. gadam.*
2. Attēls. Dendroloģisko stādījumu “Cēres parks” shēma. *MK noteikumi Nr.131 “Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskiem stādījumiem”.*
3. Attēls. Dendroloģiskos stādījumus veidojošās zemes vienības. *Autoru veidota shēma pēc tīmekļa vietnes kadastrs.lv datiem.*
4. Attēls. Cēres muižas ēka 20.gs. sāk. *Tīmekļa vietne zudusilatvija.lv.*
5. Attēls. Attēls. Cēres muižas ēka 20.gs. sāk. *Tīmekļa vietne zudusilatvija.lv.*
6. Attēls. Muižas ēkā ierīkota Cēres pamatskola 192-.g. *Tīmekļa vietne zudusilatvija.lv.*
7. Attēls. Muižas ēkā ierīkota Cēres pamatskola 192-.g. *Tīmekļa vietne zudusilatvija.lv.*
8. Attēls. Kungu māja no iebrauktuves puses 20.gs. sāk. *Tīmekļa vietne zudusilatvija.lv.*
9. Attēls. Muižas ēka pēc 1942.g. pārbūves. *Tīmekļa vietne letonika.lv.*
10. Attēls. Cēres pamatskola mūsdienās. *Tīmekļa vietne ceresskola.lv.*
11. Attēls. Cēres pamatskola 2021. gada 6. augustā. *Annas Karlsones fotouzņēmums.*
12. -15. Attēls. Jaunu stādījumu izvietojanas princips. *Annas Karlsones Zīmējumi.*

Pielikumi

Dabas aizsardzības pārvaldei
Baznīcas iela 7, Sigulda, LV-2150
daba@daba.gov.lv

10.02.2018

Atzinums Nr. MM102/06

Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijas "Cēres parks" dabas vērtību inventarizācija

Eksperts	Maija Medne
Eksperta sertifikāta Nr. un derīguma termiņš	Nr. 102 Biotopu grupa: zālāji (derīgs līdz 04.09.2021.) Biotopu grupas: meži un virsāji, purvi; sugu grupa: vaskulārie augi (derīgs līdz 29.08.2019.)
Atzinumā izvērtētās sugu un biotopu grupas	Sugu grupa: vaskulārie augi; Biotopu grupas: zālāji, meži
Apsekošanas datums	2017. gada 30. septembris.
Ziņas par apsekojuma laika apstākļiem, ilgumu, platību, metodi	Apsekojuma laikā laikapstākļi piemēroti vizuālo novērojumu veikšanai, saulains, gaisa temperatūra ~ +16 °C, vēja ātrums ~ 2-5 m/s. Teritorija apsekota, izstaigājot dendroloģisko stādījumu un apkārtējās teritorijas ~ 4.75 ha platībā, veicot novērojumu pierakstus un vizuāli dokumentējot situāciju ar fotoaparātu (fotogrāfijas no apsekotās teritorijas apkopotas šī atzinuma 3. pielikumā). Apsekojuma ilgums: 3 stundas.
Aizsardzības statuss	Dabas piemineklis: aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorija "Cēres parks" (vietas kods: LV0470060).
Atzinuma sniegšanas mērķis (plānotā saimnieciskā darbība)	Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijas "Cēres parks" dabas vērtību inventarizācija, dendroloģisko stādījuma statusa pamatotības izvērtēšana un robežu precizēšana.

1. VISPĀRĪGS PĒTĀMĀS TERITORIJAS APRAKSTS

Apsekotā teritorija - dabas piemineklis aizsargājami dendroloģiskie stādījumi "Cēres parks"- atrodas Kandavas novada Cēres pagastā, pie Cēres muižas (X:431417, Y:329899 (LKS 1992 Latvia TM) (skatīt kartoshēmu, 1. pielikums).

Dendroloģiskā stādījuma "Cēres parks" platība ir 3.78 ha, tā atrodas vairākos zemes vienības kadastrs: Nr. 90440050121, 90440050165, 90440050118, 90440050122, 90440050123. Teritorija atrodas Ziemeļkursas augstienē; absolūtais augstums ir ~ 93 m.v.j.l.

Apsekotās teritorijas centrā atrodas Cēres muiža, kur pašreiz atrodas pamatskola. Muižu no visām pusēm aptver intensīvi iekopts parks, kurā aug pārsvarā platlapji - parastās liepas *Tilia cordata*, parastās kļavas *Acer platanoides*, parastie oši *Fraxinus excelsior*. Līdzās vietējo sugu kokaugiem, parkā ir ievērojams skaits svešzemju sugu kokaugu.

Pēc SIA LABIE KOKI eksperti veiktā koku novērtējuma 2017. gada oktobrī, Cēres parkā konstatētas 16 svešzemju koku sugas, ieskaitot tādus dendroloģiski reti sastopamus taksonus kā klinšu ozols (*Quercus petraea*), Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') (1. attēls) un alpu zeltlietus (*Laburnum alpinum*).

Parka Z daļā atrodas Cēres pamatskola (2. attēls) un autostāvvietā. Skolas priekšā ir neliels laukums ar taciņu un puķu dobēm, savukārt tam blakus, starp parka kokiem iekārtots bērnu rotaļu laukums (3. attēls). Parka R daļu norobežo Holandes liepu rinda (4. attēls), tur atrodas arī neliela estrāde un vismazāk koptā parka daļa, kas līdzinās mežam. Šajā daļā kokaudzē dominē kalnu kļavu (*Acer pseudoplatanus*) sējeņi. Netālu no estrādes atrodas vienīgā kritala parkā - liels, gulošs parastā oša stumbrs (5. attēls). Parka D daļā atrodas divi nelieli, iegareni dīķi (6.attēls), savukārt apaļas formas dīķis atrodas apsekotās teritorijas centrā. Dīķi savienoti ar seklu grāvi. Visvairāk izkopta ir parka ZA un A un DA daļa, ko caurauž dažādas ielas: Dīķu, Parka un Skolas ielas. Parka zāliens tiek regulāri pļauts, kā arī apstādījumi papildināti ar jauniem koku stādiem. Zālienā dominē sarkanā auzene *Festuca rubra*, dziedniecības pienene *Taraxacum officinale*, podagras gārša *Aegopodium podagraria*, ložņu āboliņš *Trifolium repens* un *Plagiomnium* ģints sūnas.

Teritorijas antropogēnas izcelsmes īpatsvars ir 100%.

2. ĪSS PIEGULOŠĀS TERITORIJAS APRAKSTS

Uz Z no Cēres parka atrodas sporta zāle un tālāk - lauksaimniecības zemes, savukārt uz A atrodas industriāla zona ar bijušajām mehanizācijas darbnīcām. Uz R no parka atrodas plašas lauksaimniecības zemes, savukārt uz D - ciemata apbūve ar dzīvojamām mājām un pagalmiem, kam raksturīgas palīgēkas un apstādījumi.

Parkam tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ir mikroliegums mazajam ērglim *Aquila pomarina* (3 km uz A), un mikroliegums melnajam stārķim *Ciconia nigra* (2.8 km attālumā uz D). Tuvākā Natura 2000 teritorija ir dabas parks Abavas senleja, kas atrodas ~10km attālumā uz DR.

3. DABAS VĒRTĪBAS APSEKOTAJĀ TERITORIJĀ

Dendroloģisko stādījumu teritorijā "Cēres parks" netika konstatēta īpaši aizsargājamo biotopu klātbūtne.

Būtiskākā dabas vērtība apsekotajā teritorijā ir veci, lielu dimensiju koki, kuros izveidojušies dobumi.

Parkā sastopamas divas īpaši aizsargājamās sugas: vabole lapkoku praulgrauzis *Osmoderma eremita* (1 atradne) (7.attēls) un ķērpis kausveida pleirostikta *Pleurosticta acetabulum* (9 atradnes) (8.attēls).

Kausveida pleirostikta sastopama uz kļavu un zirgastaņu stumbriem, arī uz nelieliem kokiem, taču tas ir iespējams, jo blakus atrodas liela izmēra koki, kur suga sastopama. Ķērpis ir termofīls, tas aug uz labi apgaismotiem koku stumbriem.

Lapkoku praulgrauzis konstatēts vienā osī teritorijas centrā (9.attēls), jo pie sakņu kakla novērojami kāpuru ekskrementi. Pēc M.Kalniņa izstrādātā dokumenta "Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai", Cēres parks ir piemērots lapkoku praulgrauža tālākai populācijas attīstībai, jo šeit sastopami veci, dobumaini koki. Kopumā Cēres parkā par praulgrauzim piemērotiem atzīti 48 koki.

Pēc SIA LABIE KOKI eksperti 2017.gada oktobrī veiktās koku inventarizācijas datiem, parkā konstatēti seši īpaši aizsargājami dabas objekti - dižkoki (definēti pēc *Ministru*

kabineta noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā uzrādītajiem stumbru apkārtmēriem 1.3m augstumā no sakņu kakla). Šie un citi parka koki inventarizācijas nolūkos dabā numurēti ar plastikāta numuriem.

Parkā konstatētie dižkoki:

Nr. 43569 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.02 m)

Nr. 43570 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.93 m)

Nr. 43587 - Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (stumbra apkārtmērs: 3.72 m)

Nr. 43590 - Kalnu kļava 'Purpurascens' (stumbra apkārtmērs: 2.44 m)

Nr. 43592 - Kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.20 m)

Nr. 43595 - Kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.78 m)

4. PĒTĀMĀS TERITORIJAS LĪDŽINĒJĀS APSAIMNIEKOŠANAS IZVĒRTĒJUMS, TĀS IETEKME UZ DENDROLOĢISKAJĀM UN DABAS VĒRTĪBĀM

Dendroloģiskajā stādījumā "Cēres parks" veiktās apsaimniekošanas darbības saistāmas ar intensīvu parka uzturēšanu - zāliena pļaušanu, bīstamo koku nozāģēšanu (novērojami celmi), jaunu apstādījumu veidošanu. Īpaši aizsargājamām sugām, kuras konstatētas Cēres parkā, šīs darbības ir piemērotas. Gan kausveida pleirostiktai, gan lapukoku praulgrauzim nepieciešami lielu dimensiju koki, kuru stumbrus apspīd saule. Bioloģiskās daudzveidības veicināšanai nozīmīga ir arī atmirušās koksnes saglabāšana parkā, jo īpaši, parka mazāk izkoptajā daļā, kur ir mitrāki un ēnaināki mikroklimatiskie apstākļi. Šobrīd tur atrodas tikai viena lielu dimensiju oša kritala.

5. PĒTĀMĀS TERITORIJAS AIZSARGĀJAMO DABAS VĒRTĪBU LABVĒLĪGA AIZSARDZĪBAS STATUSA NODROŠINĀŠANAS PRASĪBAS UN DARBĪBAS

Aizliegtās un atļautās darbības dendroloģiskā stādījuma "Cēres parks" teritorijā definē MK noteikumu Nr. 264 " Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", 8.3. nodaļa, kur aprakstītas atļautās un aizliegtās darbības dendroloģiskajos stādījumos, kā arī 8.2. nodaļa, kur aprakstītas atļautās un aizliegtās darbības īpaši aizsargājama koka jeb dižkoka teritorijā.

Parkā būtiski saglabāt vecus, dobumainus kokus. Dobumi ir mājvieta daudzām, tajā skaitā, īpaši aizsargājamām sugām, piemēram, visu Latvijā sastopamo sugu sikspārņiem, dzeņveidīgajiem, mazajiem dobumperētājiem, kā arī potenciāla dzīves vieta parkā sastopamajam lapukoku praulgrauzim.

Ja tiek veikta dendroloģiskā stādījuma koku sakopšana, tajā skaitā bīstamo koku nozāģēšana pēc SIA Labie Koki ekspertu koku novērtējumā sniegtajām rekomendācijām, vēlams lielo koku stumbrus saglabāt parka R daļā. Ja tas saskan ar parka vizuālās attīstības koncepciju, mirušo koksni var pārvērst dažādos vides objektos un saglabāt arī citās parka daļās. Šādi parkam tiks piesaistītas tās sugas, kas apdzīvo mirušo koksni - dažādas vaboles, sēnes, ķērpji u.c. dzīvie organismi.

Sakopjot saglabājamus kokus, lielos sausos zarus nenozāģē pie stumbra, bet atstāj sausu stumbeni drošā garumā. Arī šādi tiks palielināts atmirušās koksnes daudzums parkā.

Atjaunojot parka stādījumus, vēlams saglabāt, vai arī no jauna iestādīt ziedošus krūmus, jo īpaši, no rožu dzimtas. Ziedēšanas laikā tie būs barošanās avots lapkoku praulgraužu izlidojušajām vabolēm, kā arī naktstaureņiem, kas kalpo par barību sikspārņiem.

Ņemot vērā, ka parka kokaudzē bieži sastopama koku suga ir parastais osis, paredzams, ka daļa šo koku tuvākajās desmitgadēs ies bojā Latvijā aktuālās ošu slimības dēļ.

Ošus invadē parazītiskā sēne *Hymenoscyphus fraxineus*, kas izraisa oša pakāpenisku bojāeju. Plānojot parka rekonstrukciju, jāņem vērā šis apstāklis. Bojā gājušo koku vietā rekomendējoši izvēlēties citus vietējas izcelsmes lapu kokus - parasto vīksnu, parasto liepu, parasto ozolu u.c.

Visas šī atzinuma 5. nodaļā minētās rekomendācijas iekļaujamas parka rekonstrukcijas projektā, ja tāds tiks izveidots un realizēts.

6. ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀ DENDROLOĢISKĀ STĀDĪJUMA STATUSA PAMATOTĪBAS IZVĒRTĒJUMS UN ROBEŽU KOREKCIJA

Cēres parkā sastopamās dabas vērtību, jo īpaši lapkoku praulgrauža saglabāšana, ir nozīmīga visas valsts un Eiropas kontekstā. Lapkoku praulgaruzis iekļauts "*Padomes Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību*" II pielikumā, kur apkopotas sugas, kurām veidojamas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kā arī Latvijas īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Parks ir piemērots lapkoku praulgrauža populācijas attīstībai, jo šeit ir samērā daudz potenciāli piemērotu koku, kurus vabole varētu apdzīvot. Līdzīgi ir ar ķēрпи - kausveida pleirostiktu: jau šobrīd novērojams, ka Cēres parkā šis ķērpis apdzīvo arī mazāku dimensiju kokus un veiksmīgi izplatās.

Nemot vērā iepriekš minēto, rekomendēju saglabāt īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT) statusu Cēres parkam.

Tā kā veci, lielu dimensiju koki sastopami nelielās platībās arī parka ZA (kadastrs Nr. 90440050165, ~ 0.33ha) un ZR (kadastrs Nr. 90440050118, ~ 0.22 ha) daļās, pie tam, pēc DDPS Ozols datiem, kadastrā Nr. 90440050118 atrodas divi dižkoki - Holandes liepas, kā arī tur turpinās Holandes liepu rinda, rekomendēju arī šīs nelielās teritorijas iekļaut dendroloģisko stādījumu teritorijā (skatīt kartoshēmu 2. pielikumā). Šīs, pašreiz ārpus aizsargājamās teritorijas esošās daļas, ir vienlīdz piemērotas aizsargājamo sugu attīstībai tāpat kā pārējā parka daļa, un nav būtiska pamatojuma tās atstāt ārpus ĪADT robežas.

Teritorijas R un DR daļās pašreizējo parka robežu, kas ir taisna līnija, būtu vēlams noteikt pa esošo koku vainagu ārējo projekciju, kas atbilstu situācijai dabā.

7. KOPSAVILKUMS, SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

1. Aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi "Cēres parks" atrodas Kandavas novada Cēres pagastā. Teritorija ietver intensīvi koptu parku, Cēres muižas ēku, vairākas dzīvojamās mājas un dažādas saimniecības ēkas, kā arī divus dižus un trīs ielas, kopumā 3.78 ha platībā.
2. Nozīmīgākās apsekotajā teritorijā konstatētās dabas vērtības ir īpaši aizsargājamo sugu atradnes: lapkoku praulgrauzis *Osmoderma eremita* un kausveida pleirostikta *Pleurosticta acetabulum*, kā arī seši īpaši aizsargājami dabas objekti - dižkoki: Nr. 43569 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.02 m); Nr. 43570 - Holandes liepa (stumbra apkārtmērs: 3.93 m); Nr. 43587 - Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (stumbra apkārtmērs: 3.72 m); Nr. 43590 - kalnu kļava 'Purpurascens' (stumbra apkārtmērs: 2.44 m); Nr. 43592 - kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.20 m); Nr. 43595 - kalnu kļava (stumbra apkārtmērs: 2.78 m).
3. Īpaši aizsargājami biotopi apsekotajā teritorijā netika konstatēti.
4. No dabas daudzveidības viedokļa, būtiski parkā saglabāt visus vecos un dobumainos kokus, jo tie ir potenciālas dzīvotnes parkā jau esošajām īpaši aizsargājamām sugām - lapkoku praulgrauzim un kausveida pleirostiktai.

5. Parkā sastopamas kopumā 16 svešzemju koku sugas, tajā skaitā tādi dendroloģiski reti sastopami taksoni kā klinšu ozols (*Quercus petraea*), Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' (*Fagus sylvatica* 'Purpurea') un alpu zeltlietus (*Laburnum alpinum*). Informācija par parka dendroloģiskajām vērtībām atrodama SIA LABIE KOKI eksperti 2017. gada septembrī veiktajā koku novērtējumā.
6. Veicot koku sakopšanu, lielus, sausus atmirusos zarus nenozāgē pie stumbra, bet atstāj stumbeni drošā garumā.
7. Rekomendējoši parkā nozāgētos kokus kā kritālas saglabāt parka R daļā, vai arī, ja tas iespējams, citur parkā, piemēram, kā vides objektus.
8. Parka kokaudzē sastopami parastie oši, kas slimo ar parazitisko sēņu *Hymenoscyphus fraxineus* izraisītu slimību un tuvākajās desmitgadēs var aiziet bojā. Šis faktors jāņem vērā, plānojot turpmāko parka rekonstrukciju un attīstību.
9. No parkā sastopamo dabas vērtību viedokļa, Cēres parks atbilst īpaši aizsargājamas dabas teritorijas statusam.
10. Dendroloģiskā stādījuma robežu vēlams precizēt un īpaši aizsargājamā dabas teritorijā iekļaut arī nelielas platības parka ZA (kadastrs Nr. 90440050165, ~ 0.33ha) un ZR (kadastrs Nr. 90440050118, ~0.22 ha) daļās, kā arī parka robežu R un DR daļā vēlams noteikt atbilstošu situācijai dabā - pa koku vainagu ārējo projekciju.

8. IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN INTERNETA RESURSI

1. Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS: <https://ozols.gov.lv>
2. Ministru kabineta noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
3. Johnson O., More C., Collins tree guide, London, 2006
4. Laiviņš M., Latvijas kokaugu atlants. Apgāds "Mantojums", 2009.
5. Sugu enciklopēdija Latvijas Daba <https://www.latvijasdaba.lv/>
6. Kalniņš M., Priekšlikumi NATURA 2000 teritoriju dibināšanai lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* (=barnabita) aizsardzībai. Biedrība "Zaļā upe", Sigulda, 2014
7. Moisejevs R., Ķērpju indikatorsugu rokasgrāmata dabas pētniekiem. Daugavpils Universitāte, 2016
8. Ministru kabineta noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu".
9. Padomes direktīva Padomes Direktīva 92/43/EEK
<http://eurlex.europa.eu/legalcontent/LV/TXT/?uri=CELEX%3A31992L0043>

Pielikumi:

1. Apsekotās teritorijas kartoshēma 1:2000 - 1 lpp.;
2. Priekšlikums teritorijas robežu izmaiņām, kartoshēma 1:2000 - 1 lpp.;
3. Fotogrāfijas no apsekotās teritorijas - 1 lpp.

Atzinums sagatavots uz 8 lapām, no tām - 3 pielikumi, katrs uz 1 lapas.

Atzinumu sagatavoja:

Sugu un biotopu jomas eksperte (sertifikāta Nr. 102) **Maija Medne**

(Tālrunis +371 26741537; e-pasts: maijamedne@gmail.com)

Atzinuma MM102/06 Pielikums Nr. 1

APSEKOTĀS TERITORIJAS KARTOSHĒMA 1:2000

Kartoshēmu sagatavoja: Maija Medne _____

Atzinuma MM102/06 Pielikums Nr. 2

PRIEKŠLIKUMS DENDROLOĢISKĀ STĀDĪJUMA ROBEŽU IZMAIŅĀM KARTOSHĒMA 1:2000

Kartoshēmu sagatavoja: Maija Medne _____

Atzinuma MM102/06 Pielikums Nr. 3

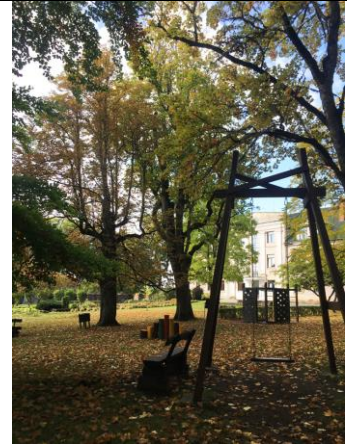
FOTOGRĀFIJAS NO APSEKOTĀS TERITORIJAS

1. attēls. Dižkoks Eiropas dižskabārdis 'Purpurea' *Fagus sylvatica* 'Purpurea'.

2. attēls. Cēres pamatskola.

3. attēls. Parka centrālā daļa ar labiekārtotu bērnu laukumiņu un veciem kokiem.

4. attēls. Holandes liepu aleja parka ZR daļā.

5. attēls. Atmirusi koksne - oša kritala parka R daļā.

6. attēls. Viens no Cēres parka dīķiem teritorijas D daļā.

7. attēls. Lapkoku praulgrauža *Osmoderma eremita* kāpuru mēsli.

8. attēls. Īpaši aizsargājama ķērpju suga - kausveida pleirostikta *Pleurosticta acetabulum*.

9. attēls. Nokaltis parastais osis - koks, kurā atrodas lapkoku praulgrauža ligzda.

Atzinums Nr. MM102/06 Eksperte Maija Medne, sertifikāta Nr. 102; 10.02.2018
Aizsargājamo dendroloģisko stādījumu teritorijas "Cēres parks" dabas vērtību inventarizācija, dendroloģisko stādījuma
statusa pamatotības izvērtēšana un robežu precizēšana.

KOKU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

PIEŅEMTIE APZĪMĒJUMI DENDROLOĢISKĀS IZPĒTES TABULĀ

vecumposma vērtējuma kritēriji

pieņemtie apzīmējumi

vecumposms	paskaidrojums	vitalitāte
V1	jauns koks, vainags strauji aug uz augšu	augsta
		vidēja
		zema
V2	koks gan uz augšu, gan platumā, sasniedzis reprodūktīvo vecumu	augsta
		vidēja
		zema
V3	koks sasniedzis savus maksimālos izmērus	augsta
		vidēja
		zema
V4	koks sarūk augumā, noveco	augsta
		vidēja
		zema
V5	beigts	

apzīmējums	paskaidrojums
	koks ir valsts nozīmes dižkoks (MK noteikumi)
	koks ir vietējās nozīmes dižkoks
	potenciāls valsts nozīmes dižkoks
	koks ir ainaviski vērtīgs
	koks ir dendroloģisks retums
	kokam ir ekoloģiska vērtība
K	kokam ir kultūrvēsturiska vērtība

koka fiziskā stāvokļa novērtējums

koka vispārējais novērtējums

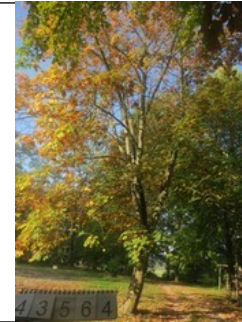
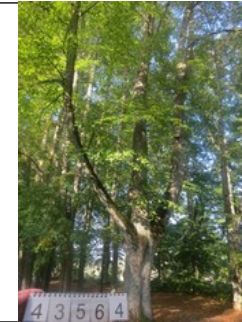

kopšanas darbu prioritāte

vērtējums	paskaidrojums
10	izcils
9	gandrīz izcils
8	ļoti labs
7	labs
6	gandrīz labs
5	ar problēmu
4	bojāts
3	stipri bojāts
2	gandrīz beigts
1	beigts
0	koka vairs nav

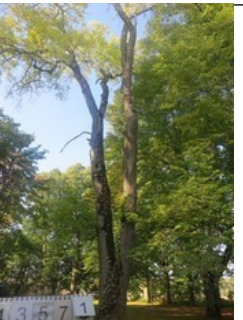
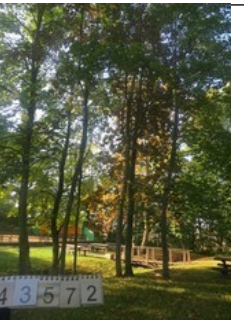
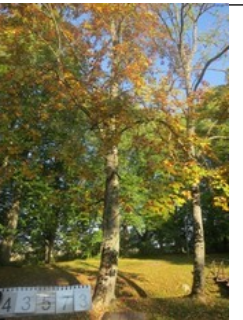

krāsa plānā	paskaidrojums
	izcils
	ļoti vērtīgs
	vērtīgs
	mazvērtīgs
	nevērtīgs

vērtējums	paskaidrojums
A!	jāsakopj nekavējoties (koks akūti bīstams)
A	noteikti jāsakopj (1 - 6 mēn. laikā)
B	jāsakopj (nav steidzami)
C	var sakopt (pēc nepieciešamības)
D	kopšana nav nepieciešama

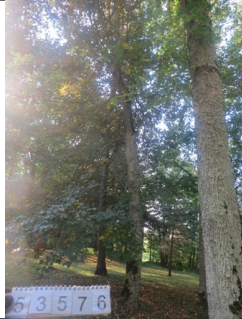
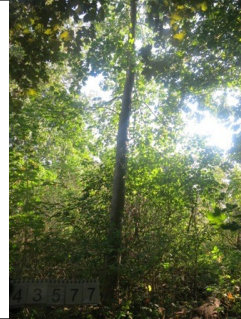
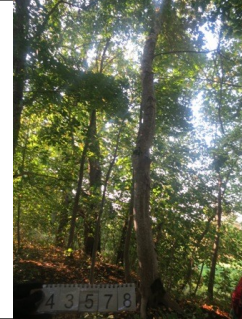
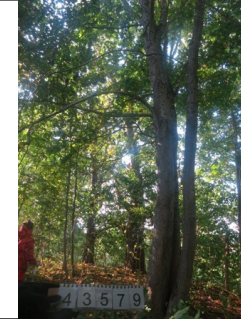
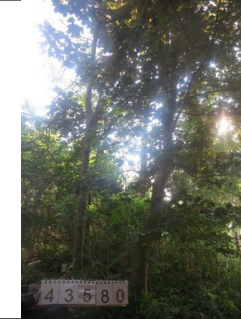
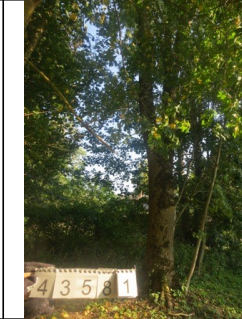
**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	1/43561	2/43562	3/43563	4/43564	5/43565	6/43566	7/43567
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Laburnum alpinum</i> A Alpu zeltlietus Stumbra apkārtmērs: 0,31; 0,33; 0,43; 0,48; 0,51; 0,51; 0,64m ↑: ~ 4m ↔: ~ 5m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Carpinus betulus</i> A parastais skābardis Stumbra apkārtmērs: 0,22; 0,34; 0,38; 0,54; 0,65; 0,71; 0,72; 0,75; 0,73; 0,79m ↑: ~ 6m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,97; 0,99m ↑: ~ 10m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,28m ↑: ~ 10m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,38m ↑: ~ 20m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 1,07m ↑: ~ 20m ↔: ~ 4m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,30m ↑: ~ 20m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks aug Cēres skolas muižas aizmugurē, ar koptu zālienu. Koks stumbra lejasdaļā dalās vairākās asīs. attīstījies kā krūms.	Koks aug iekoptā zaļās zonas laukumā – pļavā. Vainags vispusīgi attīstīts, stumbra lejasdaļā dalās vairākās asīs.	Grupa ar 11 kalnu kļāvām, kas iespējams bijuši sējeņi. Daži koki stumbra lejasdaļā dalās divās asīs. Vainags vairāk attīstīts Z virzienā. Tiek noņemti no blakus esošiem kokaugiem. Starp kalnu kļāvām sasējušās parastās kļavas un parastā liepa.	Koks aug ~1 m attālumā DA virzienā, no grants ceļa.	Kokam ~2,5 m augstumā attīstās galotnes konkurents un masīvs skeletzars.	Liepu apļa stādījums - 16 koki grupā. Lielākajam kokam no grupas ir plašs stumbra bojājums Z virzienā. Tiek norādīts vidējais stumbra apkārtmērs.	Kokam ~2m augstumā attīstās galotnes konkurence. Stumbra lejasdaļā attīstās māzarveida izaugumi, kas ir raksturīgi sugai.
Attēls							
	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 7
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte		Mazāk attīstīto trīs asu nozāģēšana.	Parasto kļavu sējeņu izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.	Sauso zaru izzāģēšana, R un A virzienā vērstās ass galotnes daļas redukcija.	Sauso zaru izzāģēšana (darba stundas tiek norādītas grupai kopā).	Sauso zaru izzāģēšana, mazāk attīstītās ass galotnes daļas redukcija.
		Arborista darba stundas: ~1,0	Arborista darba stundas: ~2,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~6,5	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~5,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

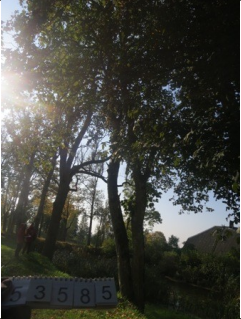
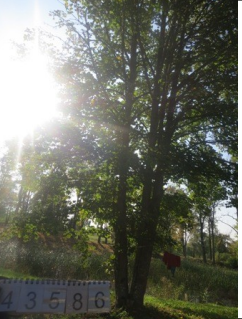

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	8/43568	9/43569	10/43570	11/43571	12/43572	13/43573	14/43574
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Tilia x europaea</i> 	<i>Tilia x europaea</i> 	<i>Tilia x europaea</i> 	<i>Fraxinus excelsior</i> 	<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Acer pseudoplatanus</i>	<i>Quercus sp.</i>
	Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,30m ↑: ~ 20m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 3,02m ↑: ~ 21m Z:4 m; D:5m; A: 7m; R:8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,93m ↑: ~ 21m Z: 7m, D:3m; A:9m; R:3m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	parastais osis Stumbra apkārtmērs: 3,45m ↑: ~ 23m ↔: ~ 14m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja	kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,84m ↑: ~ 10m ↔: ~ 4m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,77m ↑: ~ 12m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	ozolu suga Stumbra apkārtmērs: 2,83m ↑: ~ 21m ↔: ~ 16m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta
Apraksts	Robežu stādījums ar 20 kokiem, kas norobežo muižas parku no labības lauka. Atsevišķiem kokiem plaši attīstās galotnes konkurenti. Vainaga zonā R virzienā ir sasējušās parastās un kalnu kļavas, vēlams veikt retināšanu, atstājot kādu no perspektīvākajiem sējeņiem. Stumbra lejas daļā plaši attīstās sakņu atvases, vainagi vairāk attīstīti vēdekļveidā. Tiek norādīts vidējais stumbra apkārtmērs.	Nepieciešams pielikt informatīvo zīmi. Koks aug rindā ar pārējām liepām. Vainags attīstīts vēdekļveidā. Stumbra lejas daļā plaši attīstās spēcīga sakņu, stumbra atvases.	Kokam ~2m augstumā ir nolūzusi liela masīva ass, kas šobrīd veido plašu brūci ar dobumu. A virzienā attīstās spēcīga tālu izejoša ass, šobrīd tā ir kā galvenā galotne, ļoti novirzīta no centrālās ass. Vainags attīstījies vēdekļa veidā, ieaudzis starp blakus esošiem kokiem.	Koks ~ 2 m augstumā dalās divās līdzvērtīgās asīs. D virzienā vērstai asij ~6 m augstumā ir nolūzīs skeletzars, kas veido plašu stumbra bojājumu ar atsegtu koksnī. Potenciāls dižkoks.	Grupa ar 8 kalnu kļavām un 1 parasto kļavu. Daži no kalnu kļavas sējeņiem ir šķirne 'Purpurascens'. Koki aug pie neliela notekgrāvja. Attīstījušies kā sējeņi.	Koka vainags attīstījies virs blakus esošiem, D virzienā, atpūtas soliņiem un galdiņiem.	Kokam ir plaši attīstīts sakņu kakls, ar tālu izejošām dēļveida saknēm, vainags vispusīgi attīstīts. <i>Iespējams klinšu ozols – Quercus petraea. Koka sugu precizēt no jūnija vidus līdz septembra beigām.</i>
							
Attēls	loti vērtīgs 5	izcils 5	loti vērtīgs 4	loti vērtīgs 4	vērtīgs 8	loti vērtīgs 7	izcils 7
	Sauso zaru izzāģēšana, atsevišķiem kokiem galotnes konkurentu, masīvo skeletzaru tīnāšana. Vainaga zonā retināt sējeņus (darba stundas ir norādītas vienam kokam).	Sakņu atvašu nogriešana, sauso zaru izzāģēšana. R virzienā mazāk attīstītās ass samazināšana.	Vainaga redukcija, sauso zaru izzāģēšana. Kopšanas darbus veikt enkurojoties blakus esošajā kokā.	Sauso zaru izzāģēšana, vainaga samazināšana veicinot jaunu stresa zaru veidošanos stumbra vidusdaļā un lejasdaļā.	Parastās kļavas nozāģēšana, kalnu kļavas retināšana, atstājot 4 lielākos perspektīvākos sējeņus.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, R virzienā vainaga zonā izzāģēt apšu, kļavu un liepu sējeņus.
Ieteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~7,0	Arborista darba stundas: ~6,5	Arborista darba stundas: ~7,0	Arborista darba stundas: ~3,5	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~8,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	15/43575	16/43576	17/43577	18/43578	19/43579	20/43580	21/43581
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Tilia x europaea</i> Holandes liepa Stumbra apkārtmērs: 2,69m ↑: ~ 18m ↔: ~ 14m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,27m ↑: ~ 12m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,07m ↑: ~ 12m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,21m ↑: ~ 15m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,27m ↑: ~ 15m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> <i>'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,93m ↑: ~ 10m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Fraxinus excelsior</i> parastais osis Stumbra apkārtmērs: 2,35m ↑: ~ 20m ↔: ~ 8m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks aug DA virzienā no bruģēta gājēju ceļņa, bruģētais ceļiņš ir līdz ar sakņu kaklu. Vainags samērā vispusīgi attīstīts, nav attīstījusies galotnes daļa. Vainaga apakšējie zari ir nozāģēti, kas veido stumbra bojājumus. <i>Koka sugu precizēt no jūnija vidus līdz septembra beigām.</i>	Koks aug grupā ar citām parastām kļavām.	Koku grupa ar 8 kokiem. Attīstījusies kā sejeņi. Pēc grupas teritorijas kopšanas darbiem vērtība var tikt paaugstināta uz ļoti vērtīgs. Daži no kalnu kļavas sejeņiem ir šķirne <i>'Purpurascens'</i> .	Koks attīstījies kā sejeņis, vainaga zonā attīstās vēl citi kalnu kļavas sejeņi.	Koks stumbra lejasdaļā ir saudzis ar divām parastām kļavām. Vainaga zonā plaši attīstās sejeņi.	Koks aug nelielā uzkalnā, grupā ar citiem kokaugiem.	Kokam vainaga zonā plaši attīstās kļavu sejeņi.
Attēls							
	ļoti vērtīgs 4	ļoti vērtīgs 7	vērtīgs 8	vērtīgs 6	vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 8	vērtīgs 3
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, ZR virzienā vērstās ass redukcija.		Grupās zonā izzāģēt parasto kļavu sejeņus, vāji attīstītās kalnu kļavas, atstājot 3 lielākās, perspektīvākās kalnu kļavas.	Vainaga zonā turpināt veikt sejeņu izzāģēšanu un vāji attīstītos, spēcīgi noēnotos kokaugus.	Parasto kļavu nozāģēšana	Vainaga zonā esošo ošu, kļavu sejeņu izzāģēšana	Sausās ass nozāģēšana, dzīvās ass galotņošana. Būtu vēlams nozāģēt kļavu sejeņus.
	Arborista darba stundas: ~6,0		Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~2,0	Arborista darba stundas: ~6,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

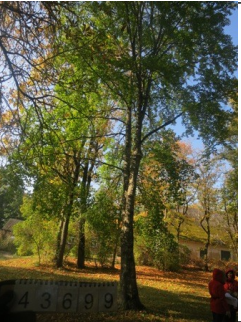

N.P.K	22/43582	23/43583	24/43584	25/43585	26/43586	27/43587	28/43588
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,64m ↑: ~ 8m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,03m ↑: ~ 12m ↔: ~ 8m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,30; 1,21m ↑: ~ 10m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,13; 1,07m ↑: ~ 10m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,46; 1,16m ↑: ~ 10m ↔: ~ 8m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Fagus sylvatica</i> 'Purpurea' Eiropas dižskābardis, 'Purpurea' Stumbra apkārtmērs: 3,72m ↑: ~ 22m Z:10m; D:9m; A:12m; R:10 m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,85; 0,57; 0,71; 1,10m ↑: ~ 12m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks attīstījies kā sējenis.	Koks attīstījies kā sējenis.	Koks attīstījies kā sējenis. Koks stumbra lejas daļā dalās divās asīs.		Koks stumbra lejasdaļā dalās vairākās asīs, kas ir saaugušas kopā. Stumbrs tiek mērīts 1,30 m augstumā no sakņu kakla, kur ir redzama saauguma vieta. Saaugušās asis atdalās ~2 m augstumā.	Vainags ir vispusīgi attīstīts. D virzienā ir traumēti, lūzuši atsevišķi skeletzari. Raksturīgi sugai attīstītas vairākas konkurējošās galotnes.	4 koki grupā. Koki tiek noēnoti no blakus esošā dižskābarža vainaga.
Attēls							
	loti vērtīgs 9	loti vērtīgs 6	loti vērtīgs 7	vērtīgs 7	vērtīgs 6	izcils 5	vērtīgs 7
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte		Vainaga zonā esošo kļavu sējeņu izzāģēšana, beigto ošu nozāģēšana.	Vainaga zonā esošo kļavu sējeņu izzāģēšana, R virzienā vērstās ass galotnes daļas redukcija.		A virzienā vērstās, mazāk attīstītās ass nozāģēšana, kurai ir izaugusi drāts stumbra lejasdaļā ~ 2m augstumā. Rekomendē subtrāla vainaga veidošana. Asi ar izaugušu drāti nozāģēt. Ik pēc 3,4 gadiem atjaunot veļas karināšanas sistēmu.	Galotnes konkurentu īsināšana, sauso zaru izzāģēšana.	Divu mazāk attīstīto koku nozāģēšana.
		Arborista darba stundas: ~1,0	Arborista darba stundas: ~3,0		Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~8,0	Arborista darba stundas: ~2,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	29/43589	30/43590	31/43591	32/43592	33/43593	34/43594	35/43595
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,79m ↑: ~ 18m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,44m ↑: ~ 18m Z:9; A:8; D: 8; R:8 m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,02m ↑: ~ 17m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 2,20m ↑: ~ 17m Z:9; D:5; A:9; R:3 m. Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Juglans cinerea</i> pelēkais riekstkoks Stumbra apkārtmērs: 1,20m ↑: ~ 20m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Fagus sylvatica</i> Eiropas dižskābardis Stumbra apkārtmērs: 2,26m ↑: ~ 16m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 2,78m ↑: ~ 10m Z:5; D:6; R:7; A:3 m. Vecumposms: V4 Vitalitāte: augsta
Apraksts	Kokam D virzienā ir zāģēti skeletzari, kas veido trupējušu brūci. Kokam ~2m augstumā ir ieaugusi drāts.	Koks aug iebraucamā ceļa malā.	Vainaga zonā A virzienā aug mazāk attīstīta kalnu kļava.	Koks aug iebraucamā ceļa malā.	Vainags attīstīts vēdekļa veidā, noņots no blakus esošiem kokaugiem.	Atsevišķi zari ir noliekušies līdz zemes virsmai.	Kokam ir lūzusi galotnes daļa, vainags attīstās no jaunajiem stress zariem.
Attēls							
	vērtīgs 7	izcils 6	ļoti vērtīgs 7	ļoti vērtīgs 7	ļoti vērtīgs 8	ļoti vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 3
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Ieaugušās drāts nokniebšana, atstājot ieaugušo daļu stumbrā. Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.	Neliela vainaga pacelšana virs ceļa brauktuves. Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.				Sauso zaru izzāģēšana un vainaga sānu redukcija.
	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~4,0				Arborista darba stundas: ~4,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

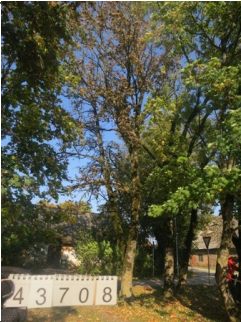
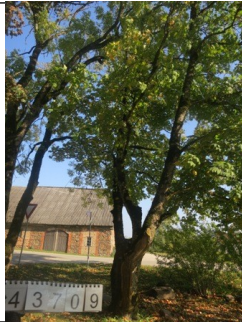
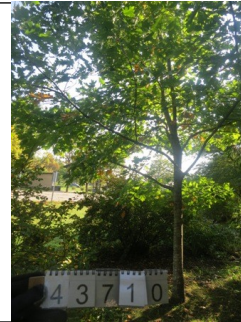
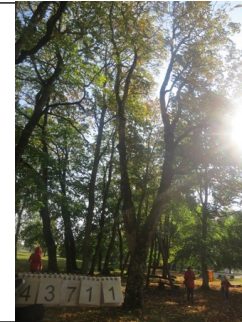
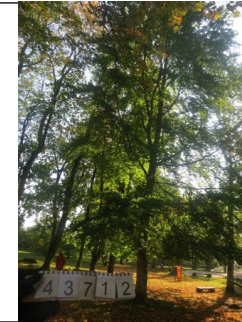
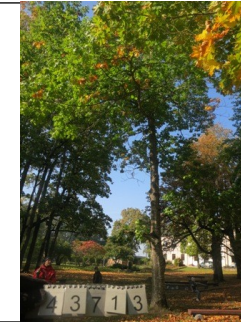
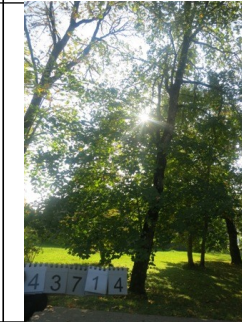
**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	36/43596	37/43597	38/43598	39/43599	40/43600	41/43699	42/43700
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Salix x sepulcralis</i> A nokarenais zeltzaru vītols Stumbra apkārtmērs: 1,93m ↑: ~ 11m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: augsta	<i>Salix x sepulcralis</i> A nokarenais zeltzaru vītols Stumbra apkārtmērs: 2,00m ↑: ~ 12m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Salix fragilis 'Bullata'</i> trauslais vītols 'Bullata' Stumbra apkārtmērs: 1,24m ↑: ~ 6m ↔: ~ 4m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,43m ↑: ~ 16m ↔: ~ 7m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,83m ↑: ~ 13m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Fagus sylvatica</i> Eiropas dižskābardis Stumbra apkārtmērs: 1,42m ↑: ~ 13m ↔: ~ 6m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Juglans nigra</i> A melnais riekstkoks Stumbra apkārtmērs: 1,22m ↑: ~ 8m ↔: ~ 6m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Koks aug dīķa krastā ar nokareņiem zariem līdz zemei. Kokam ZA virzienā ~0,5 m attālumā ir nozāģēts liela diametra koks.	Vainags attīstījies raksturīgi sugai. Koks aug dīķa krastā.	Koka stumbrs sasvērē DA virzienā, aug dīķa krastā. Stumbra lejasdaļā ir mehāniski bojājumi, ar atsegtu beigto koksni. Stumbra lejasdaļā attīstās stresa zari.	Koks aug rindā ar citiem kokiem gar asfaltētu ceļa brauktuvi.	Kokam stumbra lejasdaļā atsevišķos sektoros ir mehāniski bojājumi, ar atsegtu beigto koksni. Koks ~2 m augstumā dalās divās asīs ar vāju savienojumu.	Koks ~2,5 m augstumā dalās divās asīs.	Koks aug D virzienā ~1m no asfaltēta stāvlaukuma. Vainags vispusīgi attīstīts.
Attēls							
	loti vērtīgs 5	loti vērtīgs 4	vērtīgs 4	vērtīgs 6	vērtīgs 6	loti vērtīgs 7	loti vērtīgs 8
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, atsevišķu sānzaru tīnāšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana un 4 t dinamiskās sistēmas uzstādīšana vainaga augšdaļā.		Sauso zaru izzāģēšana.
	Arborista darba stundas: ~3,5	Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~2,0	Arborista darba stundas: ~4,0		Arborista darba stundas: ~2,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	43/43701	44/43702	45/43703	46/43704	47/43705	48/43706	49/43707
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Salix alba 'Vitellina'</i> baltais vītols 'Vitellina' Stumbra apkārtmērs: 2,07; 2,12; 2,35m ↑: ~ 17m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer platanoides</i> parastā kļava Stumbra apkārtmērs: 1,17m ↑: ~ 17m ↔: ~ 5m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Aesculus hippocastanum</i> parastā zirgkastaņa Stumbra apkārtmērs: 2,90m ↑: ~ 12m ↔: ~ 10m Vecumposms: V4 Vitalitāte: vidēja	<i>Juglans mandshurica</i> Mandžūrijas riekstkoks Stumbra apkārtmērs: 1,10m ↑: ~ 8m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,31m ↑: ~ 16m ↔: ~ 5m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus 'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,04m ↑: ~ 16m ↔: ~ 14m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus 'Purpurascens'</i> kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,36m ↑: ~ 14m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Kokam A virzienā ~1 m attālumā no stumbra ir aka. Koks stumbra lejas daļā dalās trīs asīs.	Apļveida koku grupas stādījums ar 10 kokiem.	Potenciāls dižkoks. Kokam ir plaši stumbra bojājumi. Vainags attīstījies no stresa zariem.		Grupa ar 6 kokiem- trīs ir kalnu kļavas (<i>Acer pseudoplatanus 'Rubrum'</i>)		
Attēls							
	vērtīgs 4	vērtīgs 5	ļoti vērtīgs 5	ļoti vērtīgs 8	vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 8	izcils 7
leteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, vainaga redukcija.	Sauso zaru izzāģēšana (kopšanas darbu stundas ir uz vienu koku).	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana, stresa zaru retināšana.	Sauso zaru izzāģēšana.	Grupas izretināšana, izņemot ārā vājākos, spēcīgi noēnotos, kuriem nav izteikti attīstījušies galotne un stumbra lejasdaļā ir plaši bojājumi. Atstājot 3 perspektīvākos kokaugus.	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.	
	Arborista darba stundas: ~6,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~4,0	Arborista darba stundas: ~2,5	Arborista darba stundas: ~3,0	Arborista darba stundas: ~7,0	
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	50/43708	51/43709	52/43710	53/43711	54/43712	55/43713	56/43714
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 1,32; 1,41m ↑: ~ 14m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,87; 1,12; 1,13m ↑: ~ 12m ↔: ~ 14m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Quercus rubra</i> sarkanais ozols Stumbra apkārtmērs: 0,45m ↑: ~ 5m ↔: ~ 4m Vecumposms: V1 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,87m ↑: ~ 18m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Fagus sylvatica</i> Eiropas dižskābardis Stumbra apkārtmērs: 1,30m ↑: ~ 14m ↔: ~ 10m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Quercus rubra</i> sarkanais ozols Stumbra apkārtmērs: 1,42m ↑: ~ 17m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 1,39m ↑: ~ 12m ↔: ~ 10m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja
Apraksts	Kokam blakus A virzienā aug osis, kas ir daļēji nokaltis. Ieteicams osi nozāģēt.	Koks stumbra lejasdaļā ~ 0,5 m augstumā dalās trīs asīs. Vainagam ir tālu plaši izejoši skeletzari, koks tiek noēnots no Z virzienā esošajiem kokiem.	Grupa ar 3 kokiem.	Kokam A virzienā ir garenvirziena plaisa no stumbra lejasdaļas līdz ~ 2m augstumam. Kokam ~2 m augstumā ir lūzis skeletzars, kas veido plašu brūci, ar atsegtu beigto koksni, vainags vairāk attīstīts R virzienā.		Aug bērnu rotaļu laukumā.	
Attēls							
	vērtīgs 6	ļoti vērtīgs 5	ļoti vērtīgs 9	vērtīgs 5	izcils 9	izcils 9	ļoti vērtīgs 8
Ieteikumi un kopšanas darbu prioritāte	Sauso zaru izzāģēšana, atvirzītās ass redukcija.	Sauso zaru izzāģēšana un atsevišķu sānzaru īsināšana.	Strukturāla vainaga veidošana. (darba stundas norādītas vienam kokam).	Sauso zaru izzāģēšana, galotnes konkurenta īsināšana.		Sauso zaru izzāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana.
	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~5,0	Arborista darba stundas: ~0,5	Arborista darba stundas: ~4,0		Arborista darba stundas: ~3,5	Arborista darba stundas: ~3,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

**Dendroloģisko stādījumu "Cēres parks"
Koku novērtējuma tabula**

N.P.K	57/43715	58/43716	59/43717	60/43718	61/43719	62/43720
Nosaukums un pamatrādītāji	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,81; 0,95m ↑: ~ 8m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 0,71m ↑: ~ 8m ↔: ~ 4m Vecumposms: V2 Vitalitāte: augsta	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,79; 1,01m ↑: ~ 10m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> 'Purpurascens' kalnu kļava 'Purpurascens' Stumbra apkārtmērs: 2,14m ↑: ~ 18m ↔: ~ 12m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Quercus sp.</i> ozolu suga Stumbra apkārtmērs: 1,39m ↑: ~ 16m ↔: ~ 8m Vecumposms: V3 Vitalitāte: vidēja	<i>Acer pseudoplatanus</i> kalnu kļava Stumbra apkārtmērs: 0,71m ↑: ~ 10m ↔: ~ 5m Vecumposms: V2 Vitalitāte: vidēja
Apraksts			Koka stumbra lejasdaļā ir attīstījušās vienotā sakņu sistēma.		Galotnes daļa ir novirzīta Z virzienā, dēļ DR virzienā esošajiem lielajiem kokiem. Nav izteikti attīstīta galotnes daļa. Kokam D virzienā stumbra lejasdaļā attīstās jauns vainags. Aug pie grants stāvlaukuma. R virzienā ~2 m attālumā atrodas bruģēts gājēju celiņš. <i>Koka sugu precizēt no jūnija vidus līdz septembra beigām.</i>	4 sējeņu grupa. Grupas zonā ir attīstījušies parastie oši un parastā kļava.
Attēls						
	loti vērtīgs 8	loti vērtīgs 8	loti vērtīgs 8	loti vērtīgs 5	vērtīgs 7	vērtīgs 6
letekumi un kopšanas darbu prioritāte			R virzienā esošās kalnu kļavas (ar sarkanām lapām) nozāģēšana.	Sauso zaru izzāģēšana, R virzienā vērsta vainaga sektora tīnāšana.		Nozāģēt divas kalnu kļavas, kas ir saaugušas kopā ar vājāk attīstītu vainagu.
			Arborista darba stundas: ~1,0	Arborista darba stundas: ~5,0		Arborista darba stundas: ~1,0
	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D	A! A B C D

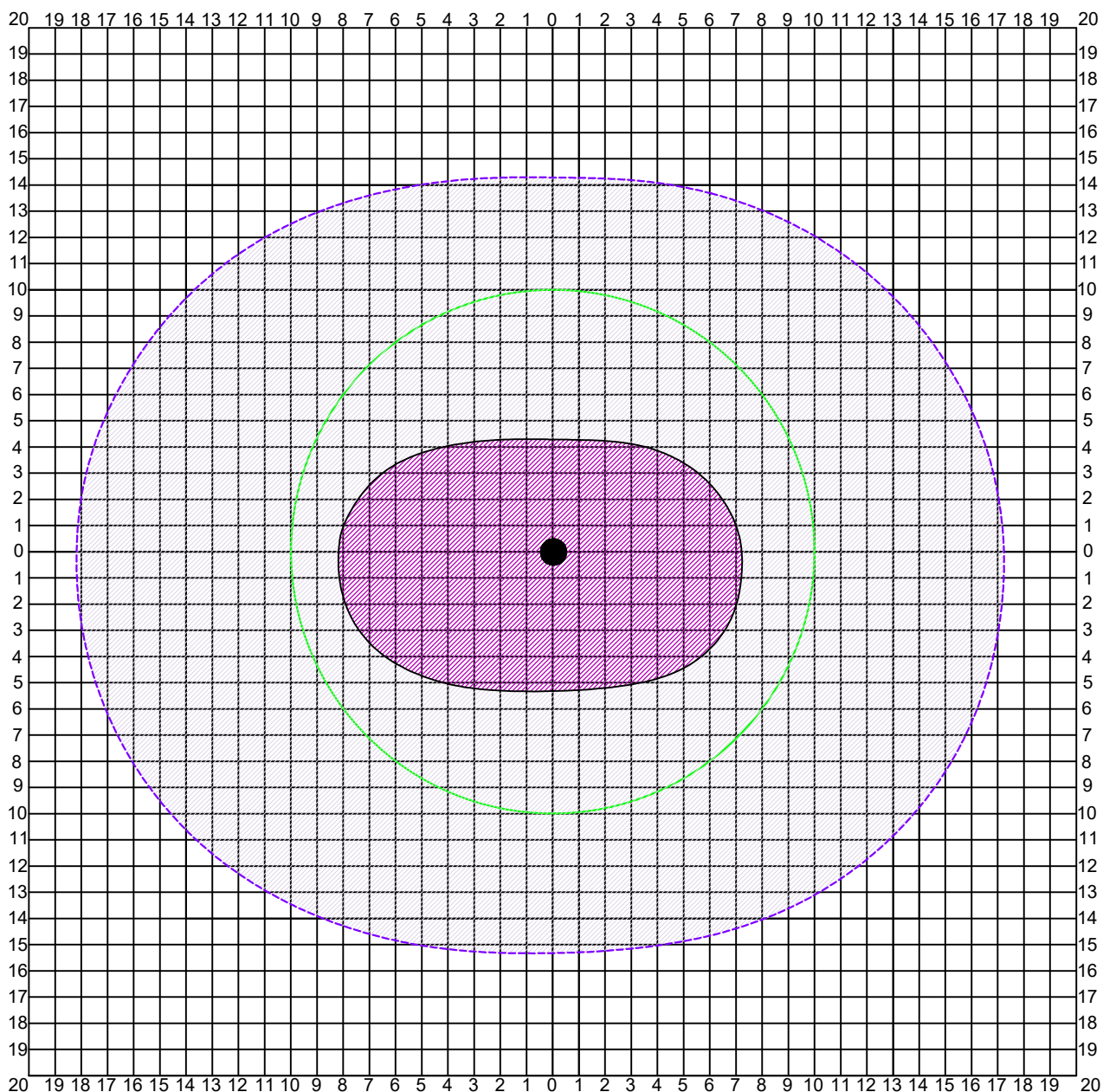
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43569)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Tilia x europaea – Holandes liepa
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,107931;
	un (y vai Z)	22,865869;
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050118
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virs zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	3,02
KOKA augstums, m		21
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 4; D – 5; R – 8; A – 7
Vainaga forma		Vēdkeļveida
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		3
BOJĀJUMI		Kambijs atsevišķos stumbra sektoros ir daļēji atmiris, spēcīgi attīstās stumbra un sakņu atvases
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	3
	veids	Sauso zaru nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug koku rindā, parka robežstādījums
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		4
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA - līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana un mazāk attīstītās ass redukcija
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43569.

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43569)		
Rasējums:		
Datums:	Mērogs:	Lapa:
19.01.2018	1:250	2
		Lapa:

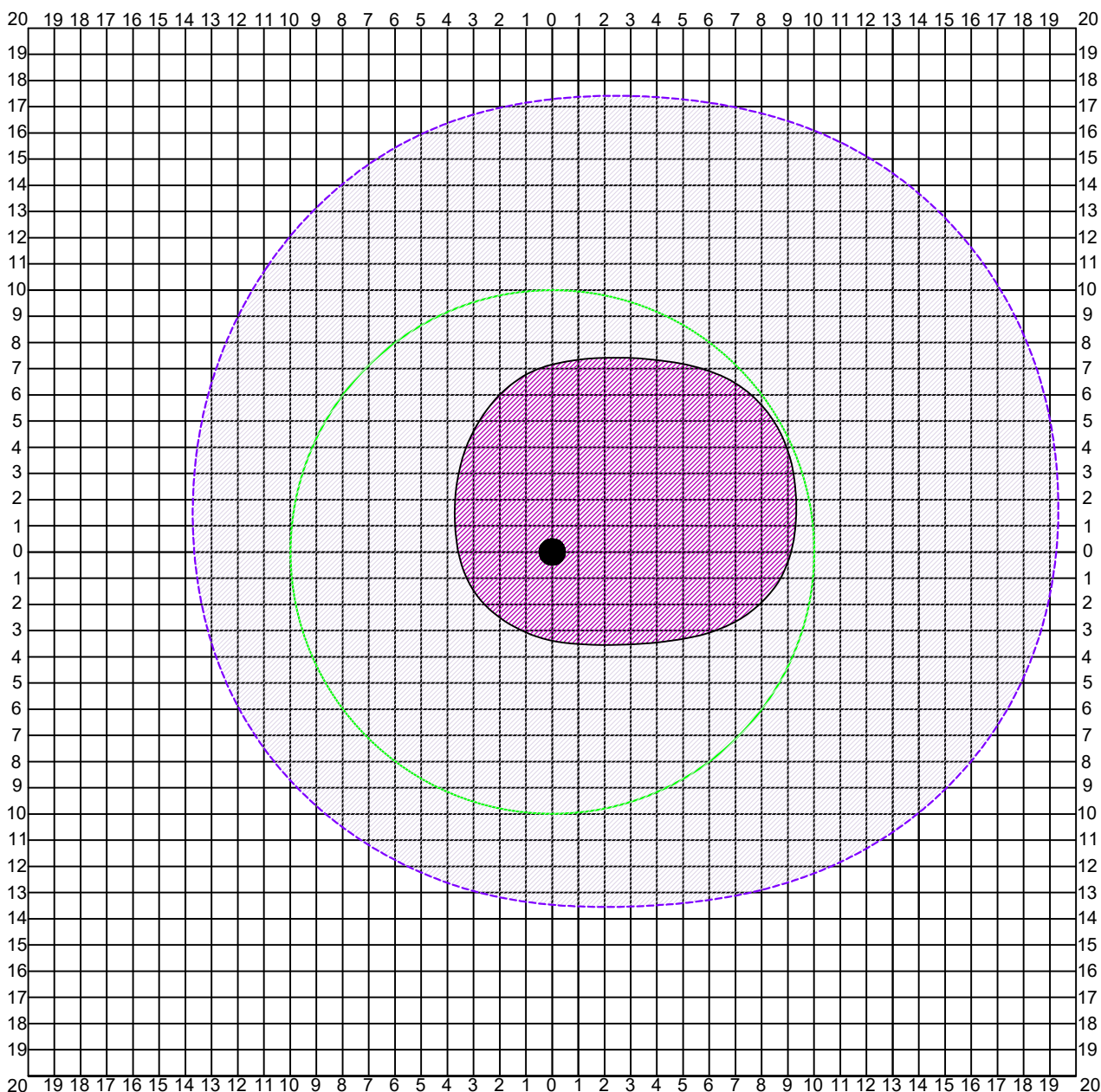
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43570)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Tilia x europaea – Holandes liepa
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,107997;
	un (y vai Z)	22,866432
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050118
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virš zemes, m	Mēr. augst. apkārtmērs
		1,3 vai cits: 0
	1.3 m virs sakņu kakla	0
KOKA augstums, m		2,93
KOKA augstums, m		21
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 7; D – 3; R – 3; A – 9
Vainaga forma		Vēdkeļveida, disbalansēts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		2
BOJĀJUMI		Kambijs atsevišķos stumbra sektoros ir daļēji atmiris, nolūzusi ass ar plašu dobumu.
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	2
	veids	Sauso zaru un konkurējošās ass nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug koku rindā, parka robežstādījums
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze ar nelielu šķūnīti.
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		3
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0, iespējama saproksilofāgo kukaiņu esamība
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana un vainaga redukcija
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43570

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

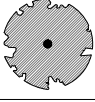

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43570)		
Rasējums:		
Datums:	Mērogs:	Lapa:
19.01.2018	1:250	4

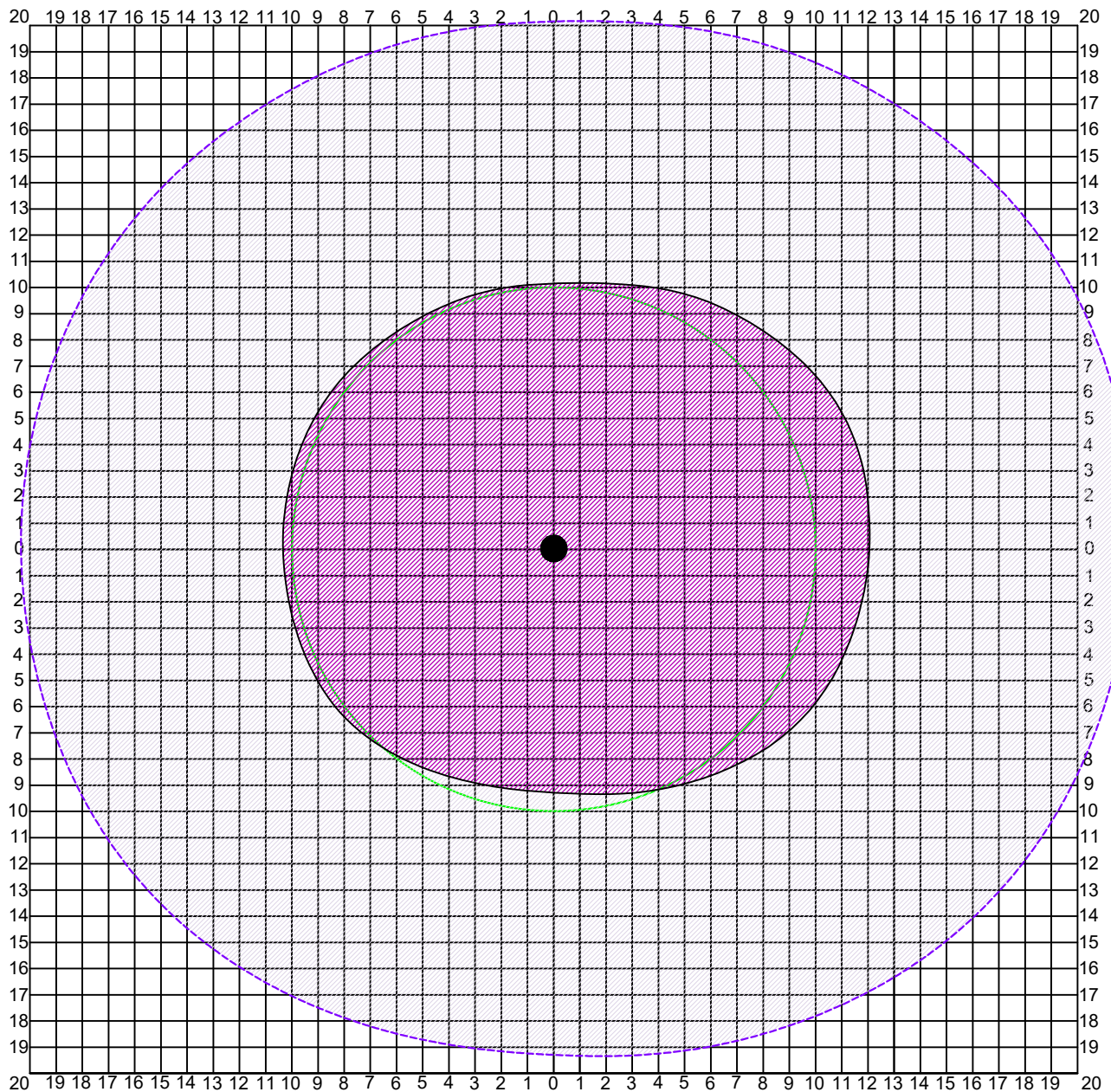
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43587)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Fagus sylvatica 'Purpurea' – Eiropas dižskābardis 'Purpurea'
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106334;
	un (y vai Z)	22,867308;
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virš zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	3,72
KOKA augstums, m		22
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 10; D – 9; R – 10; A – 12
Vainaga forma		Vispusīgi, vienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		3
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas, kas liecina par kambija nevienmērīgu attīstīšanos un daļēju atmiršanu
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	3
	veids	Sauso zaru un atsevišķu masīvo asu nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug soliters parkā
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze, vainaga zonā aug citi kokaugi
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		5
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāģēšana, atsevišķu galotnes konkurentu īsināšana
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Dabas aizsardzības pārvalde
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43587

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43587)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		6
		Lapa:

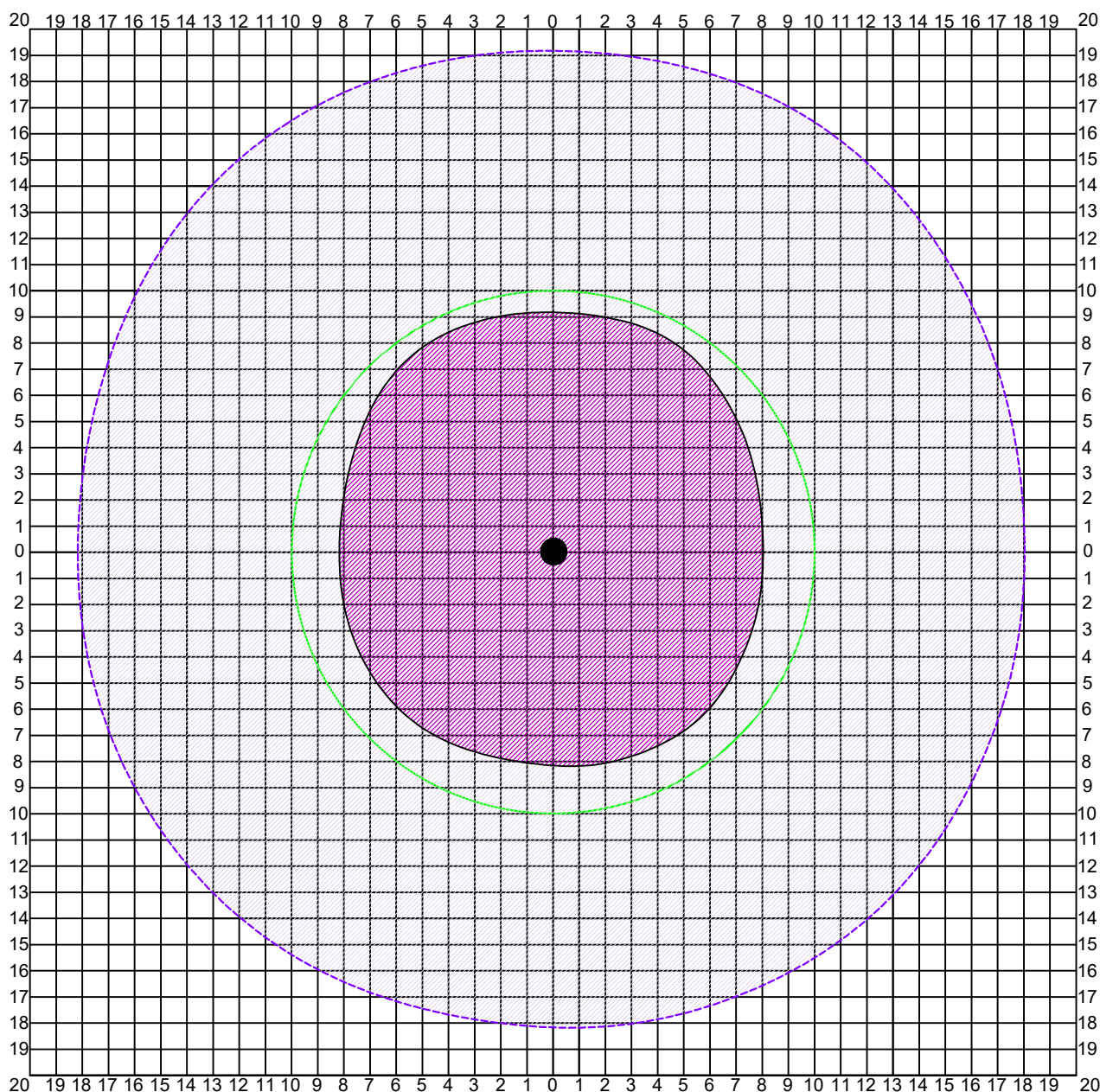
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43590)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Acer pseudoplatanus 'Purpurascens' – kalnu kļava 'Purpurascens'
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106712;
	un (y vai Z)	22,866968;
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virs zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	2,44
KOKA augstums, m		18
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 9; D – 8; R – 8; A – 8
Vainaga forma		Vispusīgi, vienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		4
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas, kas liecina par kambija nevienmērīgu attīstīšanos
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	3
	veids	Sauso zaru nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug parkā, grupā ar citiem kokiem, pie ceļa brauktuves.
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		4
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Sauso zaru izzāgēšana un neliela vainaga pacelšana virs ceļa brauktuves
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43590

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

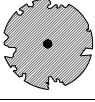

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43590)		
Rasējums:		
Datums:	Mērogs:	Lapa:
19.01.2018	1:250	8

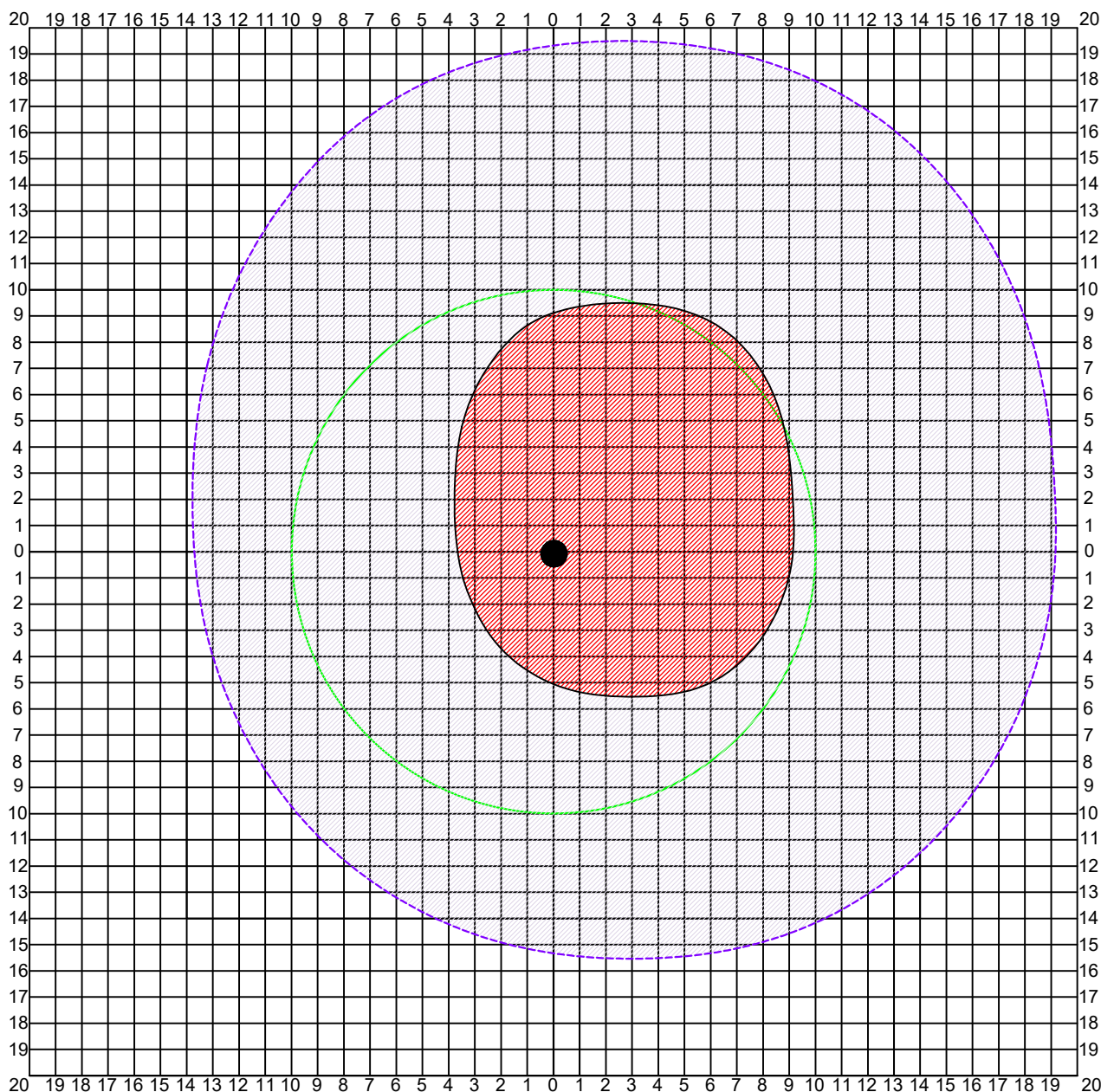
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43592)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Acer pseudoplatanus – kalnu kļava
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106686
	un (y vai Z)	22,867292
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virš zemes, m	Mēr. augst. 1,3 vai cits: 0
		apkārtmērs 0
	1.3 m virs sakņu kakla	2,20
KOKA augstums, m		17
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 9; D – 8; R – 8; A – 8
Vainaga forma		Vispusīgi, vienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI stumbri	Stumbru SKAITS	1
	Sadalīšanās augstums, m	0
Savdabības		0
Stāvoklis, 1 _{miris} -2-3-4-5 _{ideāls}		4
BOJĀJUMI		Nelielas stumbra iegrimas, kas liecina par kambija nevienmērīgu attīstīšanos
APDRAUDĒJUMI	pakāpe, 1-2-3-4-5	5
	veids	Sauso zaru nolūšana
Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)		Aug parkā, grupā ar citiem kokiem, pie iebraucamā ceļa.
AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5		3
AIZSARGĀJAMĀS SUGAS		0
ROBEŽZĪMES, skaits		0
APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā		0
APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā		Pašlaik nav nepieciešama
Uzrādītājs vai informācijas avoti		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
Piezīmes		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43592

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienviņu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

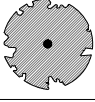

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43592)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		10 Lapa:

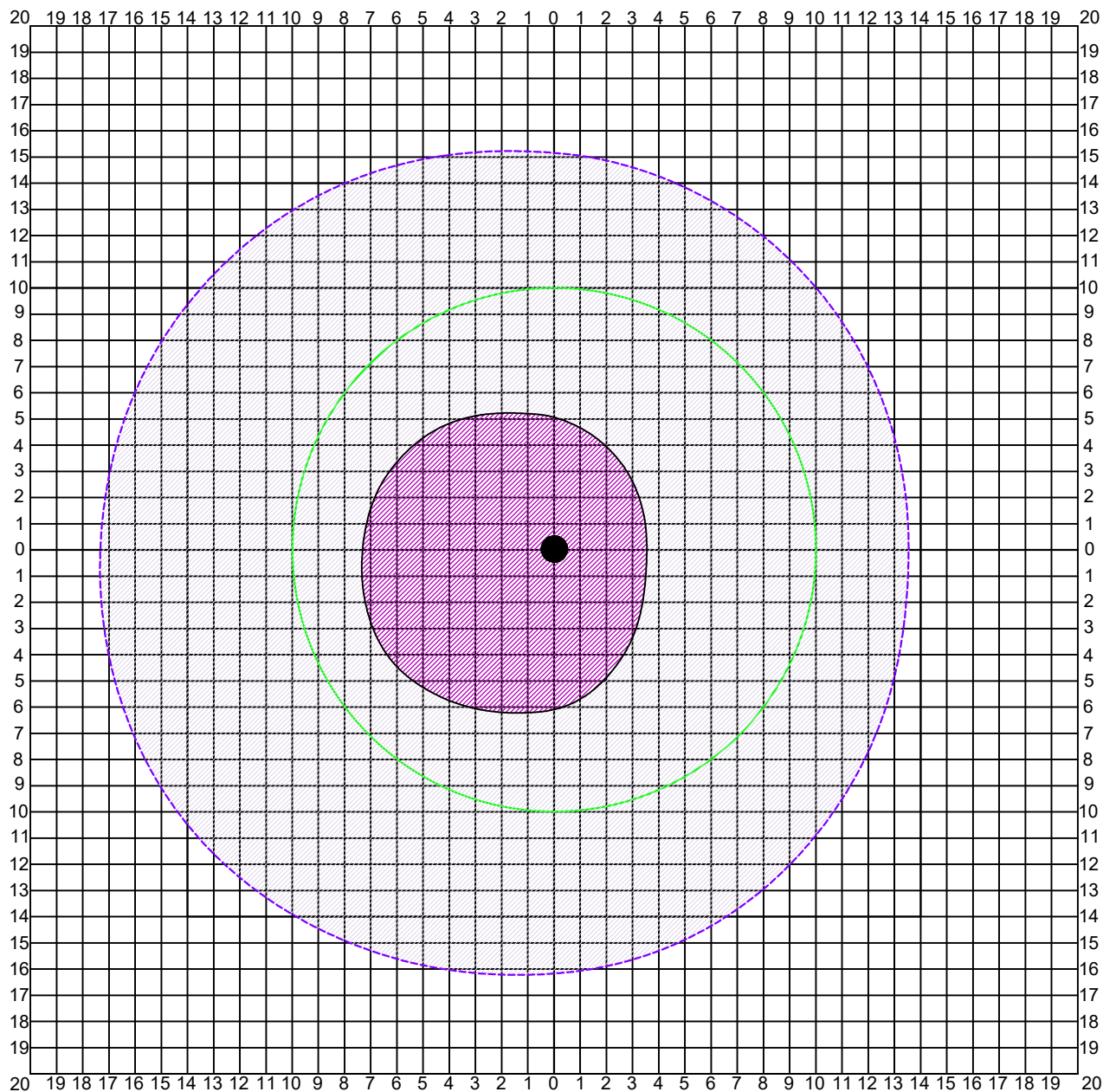
Dižkoka uzmērīšanas anketa (koks ar Nr. 43595)

APSEKOTĀJS - vārds, uzvārds		Daiga Strēle
DATUMS, dd.mm.gggg.		02.10.2017
* SUGA		Acer pseudoplatanus – kalnu kļava
KOKA VIETĒJAIS NOSAUKUMS		0
* KOKA ATRAŠANĀS VIETA	KOORDINĀTES (x vai A)	57,106585
	un (y vai Z)	22,867177
	Vai pievienota karte ar atzīmētu atrašanās vietu	jā
ADRESE (piesaiste)		Zemes vien. kad. apz. Nr. 90440050121
* STUMBRA apkārtmēra noteikšana	virs zemes, <u>Mēr. augst.</u>	1,3 vai cits: 0
	<u>m</u> <u>apkārtmērs</u>	0
	1.3 m virs sakņu kakla	2,78
KOKA augstums, m		10
VAINAGA maksimālais RĀDIUSS, m		Z – 5; D – 6; R – 7; A – 3
Vainaga forma		Nevienmērīgi attīstīts
Ja VAIRĀKI	<u>Stumbru SKAITS</u>	1
stumbri	<u>Sadalīšanās augstums, m</u>	0
<u>Savdabības</u>		0
<u>Stāvoklis, 1_{miris}-2-3-4-5_{ideāls}</u>		2
<u>BOJĀJUMI</u>		Nelielas stumbra iegrimas un lūzusi galotnes daļa.
APDRAUDĒJUMI	<u>pakāpe, 1-2-3-4-5</u>	3
	<u>veids</u>	Sauso zaru un jauno galotnes konkurentu nolūšana
<u>Koka NOVIETOJUMS (atsevišķi, parkā, mežmalā, alejā...)</u>		Aug parkā, grupā ar citiem kokiem, pie iebraucamā ceļa
<u>AINAVAS apraksts (reljefs, biotopi,...)</u>		Līdzens, regulāri kopta zemsedze
<u>Koka AINAVISKUMS, 1-2-3-4-5</u>		3
<u>AIZSARGĀJAMĀS SUGAS</u>		0
<u>ROBEŽZĪMES, skaits</u>		0
<u>APSAIMNIEKOŠANA -līdzšinējā</u>		0
<u>APSAIMNIEKOŠANA - nepieciešamā</u>		Sauso zaru izzāģēšana un vainaga sānu redukcija
<u>Uzrādītājs vai informācijas avoti</u>		Veicot koku novērtējumu, apsekošanas brīdī
Foto, skaits; Nr.		Skatīt koku novērtējuma tabulu
<u>Piezīmes</u>		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.43595

Piezīmes:

- koordinātes nosaka pie koka stumbra, dienvidu pusē;
- zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr. noteikts pēc www.kadastrs.lv pieejamās informācijas; koka atrašanās vieta noteikta aptuveni un tā ir precizējama;
- pie novērtējumiem „0”, ja nav vērtējuma;
- skaitlisko parametru (izmēri, novērtējums) ailēs rakstīt tikai skaitļus bez mērvienībām!

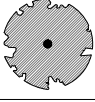

KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE IEVĒROT DEBESPUSES (stumbrs centrā)

PIEZĪMES

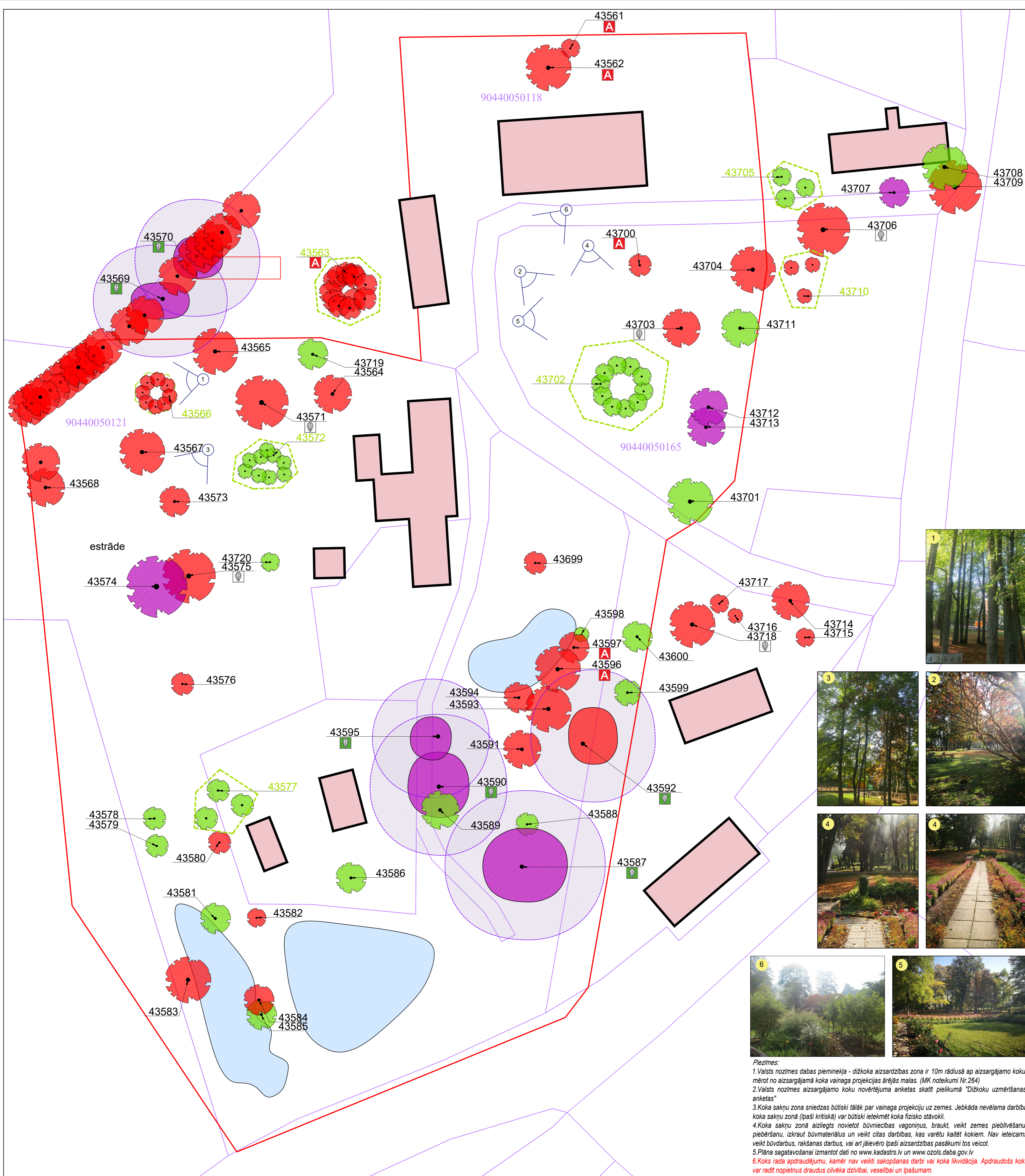
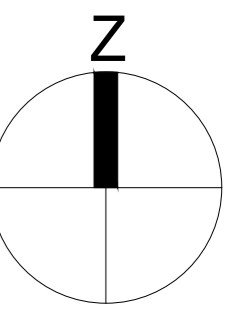
Valsts nozīmes dabas pieminekļa - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājamā koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

		SIA LABIE KOKI eksperti Reģ. Nr. LV40103442491 Tel: +371 22007719 Adrese: Babītes nov., Babītes pag., Klīves, "Annas koku skola", LV2107
Cēres parks, Cēres pagasts, Kandavas novads		Dabas aizsardzības pārvalde
Objekts:		Pasūtītājs:
Novērtēja:	Daiga Strēle	
Rasēja:	Arita Trimalniece	
KOKA VAINAGA PROJEKCIJAS SKICE (koks Nr.43595)		
Rasējums:		
Datums:	19.01.2018	Mērogs:
		1:250
		12 Lapa:

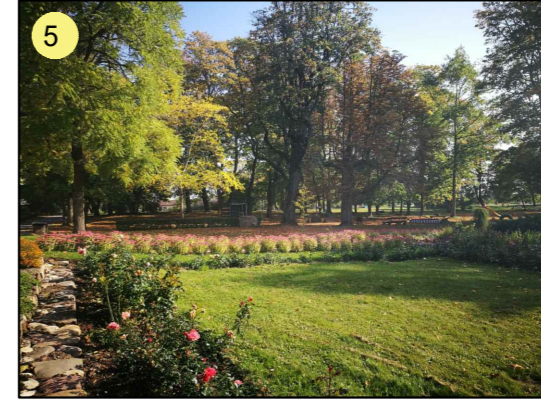
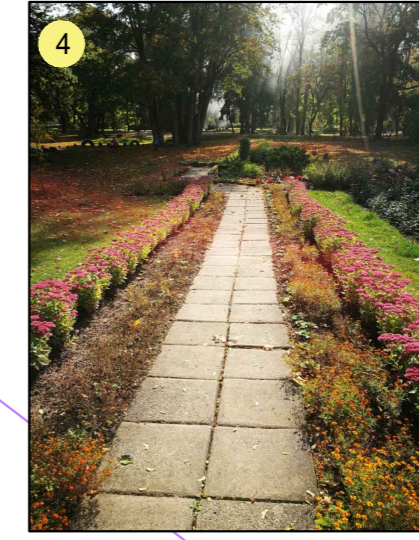
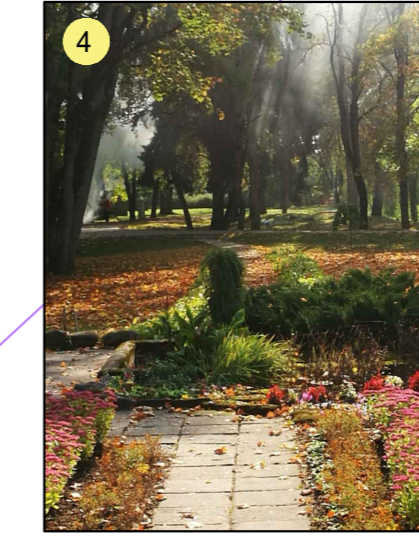
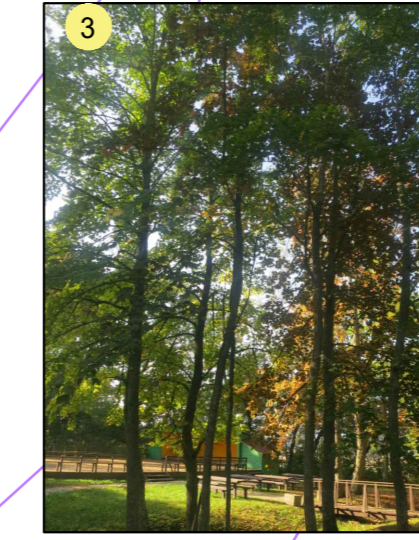
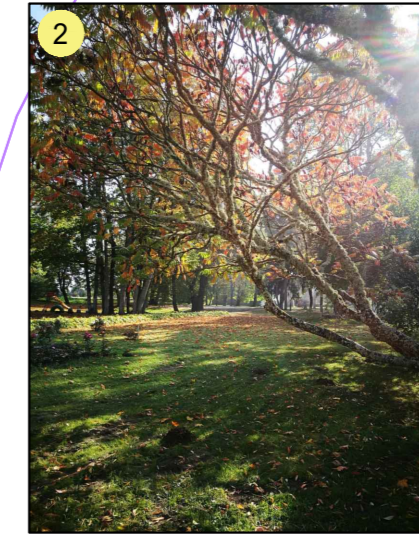
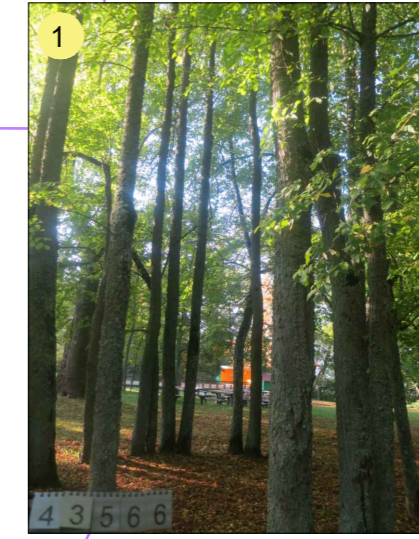

KOKA VĒRTĪBAS NOVĒRTĒJUMS

	izcils koks
	ļoti vērtīgs koks
	vērtīgs koks
	mazvērtīgs koks
	nevērtīgs koks

PIENĒMIE APZĪMĒJUMI

	esošs koks
	novērtētā koka Nr. dabā un izpētes tabulā
	apkārtējās teritorijās novērtētā koka Nr. izpētes tabulā
	dendroloģisko stādījumu robeža
	zemes vienību kadastrālās robežas
	novērotās reljefa izmaiņas dabā
	dižkoka aizsardzības zona
	koks ir valsts nozīmes dižkoks
	koks ir potenciāls dižkoks
	koks ir ainaviski vērtīgs
	virszemes ūdenskrātuves un ūdensteces
	būves
	akmens
	skatu lēnķis

Piezīmes:
 1.Valsts nozīmes dabas piemineklis - dižkoka aizsardzības zona ir 10m rādiusā ap aizsargājamo koku, mērot no aizsargājama koka vainaga projekcijas ārējās malas. (MK noteikumi Nr.264)
 2.Valsts nozīmes aizsargājamo koku novērtējuma anketas skatīt pielikumā "Dižkoku uzmērīšanas anketas"
 3.Koka sakņu zona sniedz būtiski tālāk par vainaga projekciju uz zemes. Jebkāda nevēlama darbība koka sakņu zonā (īpaši kritiskā) var būtiski ietekmēt koka fizisko stāvokli.
 4.Koka sakņu zonā aizliegts novietot būvniecības vagoniņus, braukt, veikt zemes pieblīvēšanu, piebēršanu, izkraut būvmateriālus un veikt citas darbības, kas varētu kaitēt kokiem. Nav ieteicams veikt būvdarbus, rakšanas darbus, vai arī jāievēro īpaši aizsardzības pasākumi tos veicot.
 5.Plāna sagatavošanai izmantoti dati no www.kadastrs.lv un www.ozols.daba.gov.lv
 6.Koks rada apdraudējumu, kamēr nav veikti sakopšanas darbi vai koka likvidācija. Apraudzots koks var radīt nopietnus draudus cilvēka dzīvībai, veselībai un īpašumam.

LABIE KOKI
 EKSPERTI

SIA LABIE KOKI eksperti
 Reģ. Nr. LV40103442491
 Tel. +371 22007719
 Adrese: Babītes nov.,
 Babītes pag., Kīlves,
 "Annas koku skola",
 LV2107

Cēres parks, Cēres pagasts,
 Kandavas novads

Dabas aizsardzības
 pārvalde

Objekts: Pasūtītājs:

Novērtēja: Daiga Strēle
 Rasēja: Arita Trimalniece

KOKU NOVĒRTĒJUMA PLĀNS

Rasējums: 08.01.2018 Mērogs: 1:500 1 Lapa: